

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΓ΄.

Κυριακή ἑτάσις: Ἐν Ἑλλάδι γρ. 12, ἐν τῇ Ἀλλεῖαν γρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, ἑξῆς καὶ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς. — Γραφεῖον Διούκ. Ὁδὸς Σουλῆου 32.

5 Ἀπριλίου 1887

ΕΚΛΟΓΙΚΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑ

Α΄.

Ἡ εἰδήσις περὶ τῆς διαλύσεως τῆς βουλῆς ἔφθασεν ἀργὰ εἰς τὸ χωρίον Μαυρολίθαρρον, πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Δ..... Ἐκόμισεν αὐτὴν ὁ μπάρμπα—Δημήτρης, ὅστις εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας μὲ ἐν φόρτωμα ἐλαιῶν καὶ τὴν ἔμαθεν ἀπὸ τὸν κουμπάρου του Ἀποστόλην, κλητῆρα τοῦ ἐπαρχείου. Ἦσαν ἤδη ἀνημμένα τὰ ὀλίγα φῶτα τοῦ χωρίου, ὅτε ὁ μπάρμπα—Δημήτρης ἐπιστρέφων ἐσταμάτησε πρὸ τοῦ παντοπωλείου τοῦ κύρ Μελέτη καὶ καταλθὼν ἀπὸ τὰ νῶτα τῆς εὐρύστου ἡμιόνου του εἰσῆλθεν εἰς αὐτό. Ἐπειδὴ ἦτο Σάββατον καὶ οἱ ἀγρόται εἶχον ἐπιστρέψει ἑνωρὶς ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν, ἀρκετὴ ἦτο ἡ ἐν τῷ παντοπωλείῳ συρροή. Διεκρίνετο ὁ ἱερεὺς τοῦ χωρίου παππᾶ Μιχάλης, φέρων ὡς μόνον διακριτικὰ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἀξιώματος μάλλινον κωνοειδῆ σκούφον ὑπομέλανα καὶ γενειάδα μισοπόλιον καθήκουσαν μέχρι τοῦ στήθους, ὅστις πρὸ μικροῦ ἀποπερατώσας τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἰσπερινοῦ, ἀνεγίνωσκε τῇ βοηθείᾳ τῶν διοπτρῶν του ἐν ἄρθρον παλαιῦ καὶ τετρημένου φύλλου τῆς Ἀκροπόλεως εἰς ἐπήκοον δύο ἢ τριῶν ἡλικιωμένων χωρικῶν. Ἡ δύσκολος φρασολογία τῆς καθαρευούσης γλώσσης, στραβλουμένη ἔτι μάλλον ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἱερέως, μόλις καὶ μετὰ βίας δυναμένου ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς συνηθείας ἡ ἀναγινώσκῃ ἀπαίστως τὰ ἐκκλησιαστικά του βιβλία, περιήρχετο ἀκατάληπτος σχεδὸν εἰς τὴν ἀκοὴν τῶν ἀπλοικῶν ἀροατῶν, οἵτινες ἤκουον μετὰ προσοχῆς ἡλιθίου διὰ τὰ φωνῶσιν ἐννοοῦντες καὶ ἐνδιαφερόμενοι ἀδιὰ τὰ πολιτικά, ἐνῶ ὁ παρ' αὐτοὺς καθήμενος καὶ ροφῶν τὸν καφέν του εἰρηνοδίκτης, περιβεβλημένος τὸ τεφρόχροον αὐτοῦ σάλιον, ἐμειδία πονηρῶς ἀκροῶμενος χωρὶς νὰ φαίνεται τῆς ἀναγνώσεως. Τέσσαρες ἕτεροι χωρικοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν μικρὰν τράπεζαν, μὲ τὰ ποτήρια πλήρη ἐμπροσθέν των, συναμίλουσιν περὶ τῆς ἐσοδείας τοῦ ἐλαιοκάρπου καὶ περὶ τοῦ νεωστὶ ἀνεγερθέντος λητρουβειοῦ, ἐνῶ εἰς τὴν ἄκρην τῆς

αὐτῆς τραπέζης ὁ Βάσος, ὁ υἱὸς τοῦ παρέδρου, καὶ ὁ ἀμαξηλάτης Γρηγόρης ἐπαιζον τὴν ἐνάτην καρτίδα τοῦ σακαμπιλοῦ, μαχόμενοι ματωδῶς περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν δύο καφέδων, οὓς εἶχον κίε πρὸ τριῶν ἡδὴ ὠρῶν διὰ δέσμευσης παιγνιοχάρτων, ἐφ' ὧν οἱ φιλεργοὶ παλάμαι τῶν παικτῶν τοῦ χωρίου εἶχον καταλίπει γλοιώδη ἴχνη. Ὁ παντοπώλης κύρ Μελέτης, εὐσαρκος μεσήλιξ, ἐκάθητο σοβαρῶς παρὰ τὸ τεζιάκι. Ὑπεράνω αὐτοῦ εἰς τ' ἀραιὰ ῥάφια ἦσαν παρατεταγμένα σειραὶ τινος κενῶν φαλῶν, μερικαὶ πλάκες σάπινος, ἐν δοχεῖον μουστάρδας ἐμπορεύματος κατὰ πάσαν πιθανότητα οὐδέποτε χρησιμοπονηθέντος, ὑαλῖα λυχνιῶν πετρελαίου, λαμπάδες κήριναι, ἄν τὴν ἀρχικὴν λευκότητα εἶχον ἐπαισθητῶς ἐπισκίαση αἱ μύραι, μικρὰ πυραμῖς ἐκ κυτῶν θρυαλλιδῶν κανδῆλας, μερικὰ τυλιγματα νημάτων πολυχρόων, ἐν ὑέλιον δοχεῖον πλήρες λιθῶνον καὶ ἐν ἕτερον πλήρες πεπέρως κάτω, ἐντὸς συρταρίων ὑαλοφράκτων, διεφαίνοντο διάφορα εἶδη ἀποικιακῶν ὀσπρίων καὶ ζυμαρικῶν ἀποκτησάντων χροῦμα ἀμαυρὸν ἐκ τῆς πολυκαιρίας. Εἰς τὰ διάμεσα, ὁ ἐπικεκολλημένος ἐπὶ τοῦ τοίχου χρωματιστὸς χάρτης ἐκοσμείτο ὑπὸ διαφόρων ζωλογραφικῶν καὶ λιθογραφικῶν εἰκόνων ἀποσπασθειῶν ἐκ διαφόρων εἰκονογραφημένων ἐφημερίδων. Πρὸς τὰ δεξιά, ἐπὶ ἀξέστου πυραύου ἐβραζεν ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος διὰ τὸν καφέ, ἐπειδὴ τὸ παντοπωλεῖον τοῦ κύρ Μελέτη ἀνεπλήρου προχείρως καὶ τὴν ἔλλειψιν καφενεῖου. Ὁ μικρὸς ὑπηρέτης Θεοφάνης περιεφέρετο γυμνόπους ἐπὶ τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους ἀποκομίζων τὰ κενὰ ποτήρια.

— Καλῶς τί κάνετε! εἶπεν ὁ μπάρμπα—
Δημήτρης εἰσερχόμενος.

— Καλῶς τον! τί καινούρια μᾶς φέρνετε ἀπὸ μέσα; ἠρώτησεν ὁ ἱερεὺς.

— Δὲν τὰ μάθετε τὰ χαμπέρια;.. διαλύθηκε ἡ βουλή.

Ἡ εἰδήσις τοῦ ἀπροσδοκίτου γεγονότος ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν πολλὴν εἰς τὸν ὄμιλον τῶν χωρικῶν. Οἱ δύο παῖκται ἀφῆκαν τὸ παιγνίδιον των οἱ συνομιλοῦντες ἀφῆκαν τὴν περὶ ἐλαιοκάρπου συνδιάλεξίν των, ὁ δὲ παππᾶ-Μιχάλης

συμπύξας έκαυσε τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος εἰς τὸν κόλπον του.

— Καὶ ποῖός σου τῶπε, μπάρμπα-Δημήτρη; ἠρώτησεν ὁ εἰρηνοδίκης, τοῦ ὅποιου ἡ τίως μειδιῶσα μορφή ἐπεσκιάζθη αἴφνης ὑπὸ ἀρίστου ἀνησυχίας.

— Ὁ κουμπάρος μου, ὁ Ἀποστόλης! ἔλαβε τηλεγράφημα ὁ ἑπαρχὸς τὸ πρωῒ.

Ἡ πηγὴ ἐφάνη ἐπίσημος εἰς τὸ ἀκροατήριον. Οὐδεὶς προέβαλε πλέον τὴν ἐλαχίστην ἐνστάσιν, πάντες δὲ καταλιπόντες ὀριστικῶς πᾶσαν ἄλλην συνομιλίαν, ἐπελήφθησαν τοῦ σπουδαίου καὶ γενικῶς ἐνδιαφέροντος θέματος τῶν ἐκλογῶν. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων χωρικῶν ἐσυλλογίσθη καὶ νὰ ἐρωτήσῃ διὰ τίνα λόγον ἐπῆλθεν ἡ διάλυσις καὶ ἂν νομιμῶς ἢ ἀντισυνταγματικῶς ἐνησκειτο ἡ βασιλικὴ προνομία, οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ ἐρωτήσῃ ἐπὶ τίνος ζητήματος ἐπῆλθεν ἡ κρίσις καὶ ἐπὶ τίνος διαφωνίας προσεκαλεῖτο ὁ λαὸς νὰ ἐξενέγκῃ τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ ἀπόφασιν. Πάντες ἀπέβλεψαν εἰς τὸ μέλλον, ἡ δὲ πρώτη καὶ μόνη ἰδέα, ἣτις ἐπῆλθεν εὐθὺς μετὰ τὴν εἰδήσιν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἐκεῖ συνηθροισμένων δημοτῶν τοῦ δήμου Δ... ἦτο τίνες θὰ ἦσαν οἱ ὑποψήφιοι τῆς ἐπαρχίας κατὰ τὸν μέλλοντα ἐκλογικὸν ἀγῶνα, καὶ τίνες ἐξ αὐτῶν εἶχον πλείονας ἐλπίδας ἐπιτυχίας. Ἐπὶ τούτου περιστράφη ἡ συνομιλία διὰ τινὰς στιγμᾶς.

— Καινούρια ταβατούρια ὀχῶμε πάλι! εἶπεν ὁ ἱερεὺς δίδων τὸ σύνθημα.

— Σάματις πᾶμε γυρεύοντας, δέσποτά μου; ἀπήντησεν εἰς πρᾶσβύτης θεωρούμενος ἐκ τῶν κομματάρχων τοῦ χωρίου, τί νὰ κάμωμε!...

— Καὶ ποῖοι λέγετε νὰ εἶνε ὑποψήφιοι πάλιν ἐδῶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν σας; ἠρώτησεν ἀδιακρίτως τὸν ὄμιλον ὁ εἰρηνοδίκης, οὗ ἡ περὶ φροντίς ὅψις ἀκόμη δὲν εἶχεν αἰθριάσει, καὶ ὅστις ἐξηκολούθει νὰ συστέλλῃ τοὺς ὄμους ὑπὸ τὸ τερφόχρον καὶ κροσσωτὸν σάλιόν του.

— Ἄμ' οἱ ἴδιοι πάλι θὰ νᾶνε.

— Ὁ συνδυασμὸς τοῦ Περσιτέρη καὶ ὁ συνδυασμὸς τοῦ Μάνθου.

— Θὰ ἐκτεθοῦν καὶ κανέννας δυὸ μοναχοὶ τους, ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ!

— Ὁ Σιδερῆς βέβαια θὰ ἐκτεθῇ...

— Μαῦρο ποῦ θὰ φάῃ!

— Λένε πῶς ὁ Μάνθος ἐπῆρε τὸ δῆμαρχο τῆς Λαγκαδίας.

— Καὶ εἶνε συμπολιτευόμενος ἢ ἀντιπολιτευόμενος αὐτὸς ὁ ἀντίθετος συνδυασμὸς; ἠρώτησεν ὁ ἀνήσυχος εἰρηνοδίκης, ὅστις πρὸ μικροῦ τοποθετηθεὶς εἰς Μαυρολίθαρρον, δὲν ἦτο ἐνήμερος ὡς πρὸς τὰ ἰδιαιτέρως τῆς ἐγγχωρίου πολιτικῆς.

— Κατὰ ποῦ ἔλθουν τὰ πράγματα; ἂν

βγοῦν καὶ πᾶνε στὴν Ἀθήνα, τότε βλέπουν τί κάνουν.

Τὸ ἀπλοῦν τούτο πολιτικὸν πρόγραμμα ἐφάνη τὸσον φυσικὸν εἰς τὴν ἡμέγηριν, ὥστε οὐδεὶς ἤγειρε τὴν ἐλαχίστην ἐνστάσιν.

— Τί λές καὶ τοῦ λόγου σου, κύρ Μελέτης; εἶπεν ἐξαίφνης εἰς τῶν πρὸ μικροῦ μεταξύ των συνομιλούντων τεσσάρων χωρικῶν, ὁ Στάθης, ὁ ἐπιλεγόμενος Γκαβὸς ἐξ αἰτίας ἐνός τῶν ὀφθαλμῶν του στραβίζοντας.

— Ὡχ, ἀδελφέ!... φασαρίαις πάλι!... εἶπεν ὁ παντοπώλης προσποιούμενος τὸν ἀδιάφορον.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅμως ὅτι οἱ μικροὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ παντοπώλου, ἀκκυστράπτοντες ἐκ λάμψεως ἀσυνήθους μετὰ τὴν ἀγγελίαν, ἦν ἐκώμισε πρὸς τὴν ἡμέγηριν ὁ ἀγωγιάτης, διέψευδεν τὴν ἐπίδειξιν τῆς ἀδιαφορίας του. Ὑπῆρχον εἰς τὴν ἀποθήκην του δύο βαρέλια οἴνου μὲ ὑπόπτους καὶ ἐπικινδύνους διαθέσεις, ἐπεκάλθητο δὲ ἀμφότερα ἐπὶ τοῦ στήθους του μὲ ὄλον τὸ βᾶρος τῶν ἐπτακοσίων ὀκάδων των καὶ ἐτάραττον ὡς ἐφιάλται τοὺς ὕπνους του. Ἡ δὲ ἀνέλπιστος εἰδήσις περὶ προσεχῶν ἐκλογῶν ἐφαίδρυνε τὴν ψυχὴν του, διότι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ οἶνος ἐξοδεύεται ἀφθόνως, τὸσον ὁ καλὸς, ὅσον καὶ ὁ κακός. Ὁ τελευταῖος μάλιστα ἐξοδεύεται ἀφθονώτερον.

— Ἄϊ, Βάσο, τί λογαριάζει ὁ πάτερρας σου; ἠρώτησεν ὁ πολυπράγμων Στάθης τὸν υἱὸν τοῦ παρέδρου.

— Ξεῦρα κ' ἐγώ! ἀπήντησεν οὗτος, μήπως τὸν εἶδ' ἀκόμη;

— Καλησπέρα σας! εἶπεν ἀπὸ τῆς οὔρας φωνὴ τις ὀξεία.

Καὶ ἐφάνη εἰσελθὼν εἰς τὸ παντοπωλεῖον ἀνὴρ τις ἰσχνὸς μὲ ὀφθαλμοὺς ζωηρούς καὶ ἀνησυχούς, μὲ γένειον ἀραιόν, μὲ μορφήν ἐν γένει ἐκφράζουσαν ἀγγίνοιαν μὲχρι πανουργίας. Ἐκ τῆς τετριμμένης μὲν ἀλλ' εὐρωπαϊκῆς ἐνδυμασίας του, ἐκ τοῦ περὶ τὸν τράχηλόν του μαῦρου λαϊμοδέτου, ἐκ τῆς ἀργυρᾶς ἀλύσεως τοῦ ὠρολογίου του καὶ τοῦ χρυσοῦ δακτυλίου του ἐφαίνετο ἀνήκων ὅπως δῆποτε εἰς ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν. Ἦτο ὁ πάρεδρος, ὁ κύρ Ἡλίας Κοπάνης.

— Καλησπέρα, κύριε πάρεδρε! καλῆσθε! ἐφώνησεν ὁ κύρ Μελέτης.

— Τάμαθες τὰ καινούρια; τὸν ἠρώτησεν ὁ ἱερεὺς. Πάει κ' ἡ βουλή μας!... τὴν διέδυσαν!

— Μπα;... εἶπεν ὁ πάρεδρος, καὶ ποῦ τὸ μάθετε;

Τὸσον ἀφελὴς καὶ ἀνυπόκριτος ἐφαίνετο ἡ ἀπορία τοῦ ἐρωτῶντος, ὥστε οὐδεὶς ἤθελεν ὑποθέσει ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος πρὸ ὀλίγων στιγμῶν διερχόμενος ἐξώθεν τοῦ παντοπωλείου, ἐνῶ εἰσῆρχετο ὁ μπάρμπα-Δημήτρης, ἤκουσε τὴν εἰδή-

σιν, ἦν ὁ ἀγωγιάτης ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς συγχωρικούς του καὶ σταματήσας διὰ μιᾶς ἔμεινε παρὰ τὴν θύραν ὠτακουστῶν καὶ ἀκροασθεὶς πᾶν ὅ,τι εἶχε λεχθῆ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀπεφάσισε νὰ εἰσεέλθῃ.

Ὁ Κοπάνης καθήσας παρὰ τὸν ἱερέα καὶ τὸν εἰρηνοδίκην μετέσχε τῆς συνδιαλέξεως, μετὰ τίνος ὅμως ἐπιφυλάξεως, προσέχων νὰ ἐκφέρῃ γνώμην λαῖν ἀρίστον περὶ τῆς ἀξίας ἢ τῆς ἰσχύος ἐκάστου τῶν διαφόρων πιθανῶν ὑποψηφίων, περὶ ὧν οἱ χωρικοὶ ὄμιλον ἤδη μετὰ τίνος ἀλαζόνος ἐλευθεροστομίας, ὡς νὰ συνηθάνοντο προκαταβολικῶς ἐπὶ τῆς παλάμης των τὸ βᾶρος τοῦ μολυβδίνου σφαιριδίου τῆς ψήφου των. Πλὴν μὲ ὄλην τὴν ἐπιφύλαξιν, ἡ μορφή του, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τοῦ γειτονός του, ἐξέφραζεν ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν. Προφανῶς τὸ μέγα πολιτικὸν γεγονός ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας. Τὸ συνκίσθημα τοῦ δὲν διέλαθε τὴν δευτέρωσαν τῶν χωρικῶν, ὁ δὲ Στάθης ὁ Γκαβὸς ἐκάμμισε πονηρῶς τὸν στραβίζοντα ὀφθαλμόν του νεύων πρὸς τὸν κομματάρχην συγχωρικόν του, ὅτε εἶδε τὸν πάρεδρον νὰ διατάξῃ δύο ὀκάδες κρασί διὰ νὰ κεράσῃ τὴν ἡμέγηριν.

— Ἄϊ λοιπόν, κύρ Ἡλίας, εἶπε μὲ τολμηρὰν ἀφέλειαν ὁ παππᾶ-Μιχάλης ἀφοῦ ἐρρόφησε μὲχρι ρανίδος τὸ ποτήριον, τί θὰ κάμωμ' ἐφέτω; θὰ ξανασκουμπωθοῦμε;

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, παππᾶ μου! Ἐχομε μέραις ἀκόμη, ἀπήντησεν ὁ πάρεδρος.

— Ὅ,τι ὁ Θεὸς σὲ φωτίσῃ! εἶπεν ὁ ἱερεὺς.

Καὶ ἡ συνδιάλεξις μετὰ τίνος ἀκόμης παρεμβολᾶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκλογῆς, ἐληξε φθίνουσα βαθμῶδόν. Οἱ πλείστοι τῶν χωρικῶν ἐγερόντες ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

Καθ' ἣν ὥραν ἐξήρχοντο, ὁ Κοπάνης ἐπλησίασε τὸν Γρηγόρη, τὸν ἀμαξηλάτην.

— Πότε εἶσαι γιὰ μέσα; τὸν ἠρώτησεν.

— Μαθαῦριο, προσεγγίζει τὸ βαπόρι.

— Καλὰ; σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς τί ὥρα θὰ φύγῃς, γιὰ νὰ πᾶμε μαζί, εἶπε καληνυκτίσας αὐτόν.

— Φαίνεται πῶς τοῦχει μ'πῆ ὁ ψύλλος στ' αὐτί! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἀπαρχόμενος ὁ ἀμαξηλάτης. Ἄμ' δέ!... παλαμῆδα τοῦ μυρίζει, θαρρᾶ!...

Β'.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι κατὰ εἶχε γαργαλίσει τοὺς ῥώθυνας τοῦ δημοτικοῦ παρέδρου. Ἐπιθυμία τις φιλόδοξος ἴσως κρυφίως βλαστήσασα ἐκυοφορεῖτο ἐν τῇ ψυχῇ του, καὶ τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν ἐθεάθη ἐπ' ὀλίγον μόνον εἰς τὰς ἑδούς τοῦ χωρίου περὶφροντίς καὶ ἀπησχολημένος.

Περὶ τὸν ὄρθρον τῆς μετεπομένης, ὅτε ἀκόμη ἔλαμπε τηλεαυγῆς ὁ ἑωσφόρος ἀνωθεν τῆς ἀμα-

ρᾶς κλιτύος τοῦ βουνοῦ καὶ τῶν ἀλεκτόρων τὸ ἔσμα ἀντήχει ἀλλαπάλληλον ἐν τῷ μέσῳ τῆς θολῆς ἀκόμης, μάζης τῶν οἰκιῶν τοῦ χωρίου, ὁ Γρηγόρης, ἐνῶ ἐπότιζεν ἀκόμη τοὺς ἵππους οὗς ἔμελλε νὰ ζεύξῃ εἰς τὴν ἀμαξίαν του εἰς τὴν παρὰ τὴν ἑδὸν κρήνην, εἶδε προσερχόμενον τὸν Ἡλίαν Κοπάνην φέροντα τὴν καινουργῆ ἐνδυμασίαν τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, καινουργῆ πῖλον, καινουργῆ μαῦρον λαϊμοδέτην, ἑτοιμον διὰ τὸ ταξιδεῖόν του εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς ἐπαρχίας. Ὁ Γρηγόρης τὸν ἐκαλημέρισε χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, ἀλλ' αἰ ὑποψία αὐτοῦ εἶχε συλλάθει περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ παρέδρου ἐκραιωθήσαν ἐν τῷ νῶ του.

Ὁ Κοπάνης δὲν ἠγαπάτο πολὺ εἰς τὸ χωρίον του. Ἐθεωρεῖτο ἐπηλυσ, διότι ὁ πατήρ του εἶχεν ἐγκαταστή ἐκεῖ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐξ ἄλλης ἐπαρχίας ἐλέγετο μάλιστα ὅτι εἶχε διαπράξει ἐγκλημα καὶ ὅτι εἶχε καταφύγει ὑπὸ ἄλλο ὄνομα εἰς Μαυρολίθαρρον πρὸς ἐξαπάτησιν τῆς ἀτελῶς τότε ὀργανισμένης καὶ νωθρῶς λειτουργούσης δικαιοσύνης. Χάρις εἰς μικρὰ τινα κεφάλαια, ἅτινα ἔφερε μετ' ἑαυτοῦ, αὐξήθηεντα κατόπιν διὰ τῆς φιλοπονίας του, ἠγόρασε διαφορὰ κτήματα καὶ ἐγένετο βαθμῶδόν εἰς τῶν εὐπορωτέρων κατοίκων τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ ἐνυμφεῖθη καὶ ἐγκατέστη. Ἐπειτα ἤρχισεν ἐξασκῶν τὸ ἔργον τοῦ τοκογλύφου, δανείζων σίτον κατὰ τὴν σποράν καὶ ἀπολαμβάνων κατὰ τὴν συγκομιδὴν πολλαπλασίονα, παρέχων χρήματα ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἢ ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀσφαλεῖ, προσεφθλῶν συναλλάγματα καὶ συγκατατιθέμενος μετὰ πολλὰς παρακλήσεις ἂν ἀνανοῖ αὐτὰ ἐπὶ ὑπερόγκῳ τοῦ τόκου αὐξήσει. Ὁ πρόχειρος αὐτὸς τραπεζίτης τοῦ Μαυρολιθάρου ἐγένετο βαθμῶδόν γνωστός καὶ εἰς τὰ περὶχωρα, ὁ δὲ κύκλος τῶν ἐργασιῶν του ηὔρυνθη ἐπεκταθεὶς καὶ εἰς τοὺς γειτονικοὺς δήμους. Ὅσακις ἡ ἀνομιλία ἐξήρμινε τὰ σκαρτὰ ἢ ἡ ἐπιζήφωσις ἐφόνευε τὰ τοῖμνια καὶ τοὺς βόας ἢ ὁ σκώληξ κατέτρωγε τὸν ἐλαιόκαρπον, ἀφοῦ ἤθελον καταφύγει, ἀνωφελῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, εἰς τὴν λιτανεῖαν τῶν θαυματουργῶν εἰκόνων οἱ χωρικοὶ, κατέφευγον ἔπειτα εἰς τὴν οὐχὶ ἀφιλοκερδῆ συνδρομὴν τοῦ γέρω-Κοπάνη, εἰς οὗ καὶ μόνου τὴν οἰκίαν δὲν ἤκούοντο γογγυσμοὶ διὰ τὴν ἐνοκήψασαν θεομηνίαν. Δὲν ἀπῆλθαι ἐκτιμήσεως μεγάλης καὶ συμπαθειῶν πολλῶν ἦτο ὅμως ἀνεκτὸς ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης. Ἀπαξ μόνον, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεταπολιτεύσεως, ἐγένετο μία ἀπόπειρα δολοφονίας ἐναντίον του, ὡς ἐκ θαύματος δὲ σωθεὶς ὁ γέρων τοκογλύφος, ἀπεσύρθη τὸν σταθίου του καὶ ἀπεβίωσε μετ' ὀλίγον, καταλιπὼν εἰς τὸν υἱὸν του Ἡλίαν τὴν περιουσίαν ἑαυτοῦ καὶ τὸ ἐπάγγελμά του. Ὁ Ἡλίας ἔβη ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ πατρός, ἐπιτηδαιότερος δὲ αὐτοῦ

και πανουργότερος, επενόησε νέα μέσα προς αζηση των εισοδημάτων του. Η κοινή φήμη τον κατηγορεί ως διατελούντα εν συνεννοήσει αξιοχροκαρδεί μετὰ των λυμαινομένων άλλοτε τὰ μέρη εκείνα τῆς Στερεάς ληστρικών συμμοριῶν, μετὰ των φυγοδικῶν και των ἐξ επαγγέλματος ζυοκλεπτῶν. Ἀνεμίχθη ἐμφρόνως και εἰς τὴν πολιτικὴν φροντίσας νὰ καλλιεργήσῃ σχέσεις και μετὰ των πολιτευομένων, ὡς κομματάρχης ἰσχυρῶν χάρις εἰς τὰς μετὰ των χωρικῶν δοσοληψίας του και νὰ ἐκασφαλίσῃ ἰσχυροὺς προστάτας, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον. Τῆς συνδρομῆς αὐτῶν ἐξελέγη και δημοτικὸς πᾶρεδρος εἰς τὸν δῆμόν του, διὰ νὰ ἔχῃ ἐκ τοῦ ἀξιώματός του διακεκριμένη θέσιν μετὰ των συγχωρικῶν του, ὅτινες μὲν ἐπέισθησαν τῆ ἀπαιτήσῃ των βουλευτῶν τῆς ἐπαρχίας νὰ τὸν ἀναδείξωσιν ἕνα των δημοτικῶν ἀρχόντων των, πᾶρεδρον μάλιστα και οὐχὶ δῆμαρχον, ὡς αὐτὸς ἐνδομύχως ἐπόθει. Διότι τὸ Μαυρολίθιον και τὰ πλείστα χωρία τοῦ δήμου Δ... ὅπως ἡ Ἱερουσαλήμ ἢ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας και αἱ ἄλλαι ἐπὶ ἀχαριστία δυσφημηθεῖσαι τῆς ἀρχαιότητος πόλεις, δὲν ἔτρεφον πολλὴν εὐνοίαν πρὸς τὸν ἐπίσημον αὐτῶν δῆμότην, ὅστις ἀπεναντίας ἔχαιρε μεγάλῃν ὑπόληψιν ὡς κομματάρχης και διέθετε πολλὰς ψήφους εἰς τοὺς λοιποὺς δῆμους τῆς ἐπαρχίας, και ἂν ἀφίνετο ἐλευθέρᾳ ἡ θέλησις των συγχωρικῶν και συνδημοτῶν του, ἢ κάλην του θὰ ἦτο ἑτεροδοκῆς ἐκ τῆς πληθῆος των μελανῶν ψήφων, ὡς ὄνος φορτωμένος ἀπὸ τὸ ἐν πλευρὸν μόνον. Ἐν τούτοις, εἰ και ἀναμιγνύμενος εἰς τὴν πολιτικὴν, δὲν παρημέλει ποσῶς και τὴν ἐργασίαν του, και ἐξηκολούθει τὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις του εἰς εὐρύτερον μάλιστα κύκλον, μετὰ πλείονος πονηρίας, μετὰ πλείονος ἰουδαϊκοῦ πνεύματος και μετὰ πλείονος ἀσπλαγχνίας. Εἰς τὴν ἐξοφωμένην ψυχὴν τοῦ γέρω-Κοπάνη εἰσέδουε κάποτε και ἀκτὶς τις οἰκτιρμοῦ και ὑπῆρξε παράδειγμα ὅτι ἐχάρισέ ποτε τὸ πιστωμα πτωχῆς γυναικός, ἀπομεινάσης χήρας μετὰ πέντε ὄρφανῶν, ἧς ἢ μικρὰ περιουσία ἠπειλείτο ὑπὸ κατασχέσεως και πλειστηριασμοῦ. Ὁ υἱὸς του ὅμως Ἥλιος εἶχε τὸσον καλὰ θωρακίσει τὴν καρδίαν του διὰ τῆς ἀδιαφορίας, ὥστε ὁ ζῆφος τῆς ἰδιοτελείας ἐβασίλευεν ἐν αὐτῇ διαρκῶς και κανέν ἄλλο αἰσθημα παρείσακτον δὲν εἰσέδουεν ἐκεῖ διὰ νὰ διαταράξῃ τὸ κράτος τῆς. Ἐσφαζε μὲ τὸ βαμβάκι, ὅπως ἔλεγον, και μειδιῶν εὐπροσηγόρως πάντοτε, ἔμμεν ἀμειλικτος εἰς πᾶσαν ἰκεσίαν, ὅτε δὲ τὸν ἠλεγχον διὰ τοῦτο ἀπήντα στερεοτύπως:

— Μὰ θέλετε νὰ ἀφήσω πτωχὸ τὸ παιδί μου χωρὶς περιουσίαν, διὰ νὰ μὲ βλασφημῆ μιαν ἡμέραν;

Τὸ παιδί του! τῆ ἀληθείας δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ μεριμνᾷ τὸσον ἐπὶ ζῆμιά τῆς ὑπολήψιας και τῆς ψυχικῆς του σωτηρίας χάριν τῆς εὐημερίας τοιούτου ὑποκειμένου. Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ὁ Βάσος εἰδείξε χαρακτηριστὰ δισταραμμένον και διαθέσεις ἡκιστα εὐνοϊκὰς ὅπως ἀκαλουθήσῃ τὰς αὐστηρὰς οἰκονομικὰς παραδόσεις τῆς οἰκογενείας του. Ὁ πατήρ του προώριζεν αὐτὸν διὰ νομικὰς σπουδὰς, ἐγκρύπτων εἰς τὰ βᾶθη τῆς ψυχῆς του τὴν χαρμῶσονον ἐλπίδα νὰ χαιρετίσῃ αὐτὸν δικηγόρον ἡμέραν τινὰ και ταυτοχρόνως νὰ ἐξοικονομῇ τὴν δαπάνην των πολλαπλῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων, ἃς κατ' ἐνάγκην εἶχεν ἕνεκα τοῦ επαγγέλματος του και των συναλλαγῶν του. Ἀλλ' ὁ Βάσος ἐγκατέλειψε τὰ μαθήματα ἀπὸ τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ γυμνασίου, ὅπου εἰσῆχθη και ἐσπούδαζε μόνον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας, ἐτράπη δὲ λίαν ἐνωρίς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀσωτίας και των ἐλαττωμάτων. Κατέτριβε τὰς ὥρας του εἰς ὀφρευτικὰς ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰ περιχώρα, συνάπτων ὅπως ὁ πατήρ του σχέσεις φιλικὰς μετὰ των φυγοδικῶν και ζυοκλεπτῶν, ὅχι ὅμως ἐξ ὑπολογισμένης κερδοσκοπίας, ἀλλὰ μαλλον ἐξ αἰσθηματικῆς παλληκαρισμοῦ, κατὰ τὴν ἀρχίαν του δὲ ἐπεδίδοτο εἰς μανιωδῆ χαρτοπαιξίαν. Ἀμαυῆς και ἀγροίκος, ἐπαίρομενος ἐπὶ τῇ πατρικῇ περιουσίᾳ και ἐπιρροῇ συμπεριεφέρετο αὐθαδέστατα πρὸς πάντας προκαλῶν ἐριδὰς και ἐπιζητῶν ἀφορμὴν ρήξεως. Τὸ τελευταῖον του κατόρθωμα ἦτο τὸ χειριστὸν και ἐγχαυματικώτατον. Συνεννοήθεις μετὰ τινῶν φαυλοδίων φίλων του, ἀπήγαγε βίαιως πτωχὴν ὄρφανὴν νεάνιδα, πρὸς ἣν ἔτρεφε σφοδρὸν ἐρωτικὸν πάθος, ἐσώθη δὲ ἐκ τοῦ κουργοδικείου, ὅπου συλληφθεὶς παρεπέμφθη, τῇ παρεμβάσει των ἰσχυόντων πολιτικῶν τῆς ἐπαρχίας, και ἀπὸ τῆς μῆνιν των συγγενῶν τῆς ἀτιμασθείσης κόρης, ὁμοσάντων τὸν ὀλεθρὸν του, δι' ἀδράς ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν παλοῦσαν, ἀποζημιώσεως, ἣν ἠναγκάσθη νὰ καταβάλῃ φουάττων ἐκ τῆς ἀδηνονίας ὁ πατήρ του. Ἡ ἀξιοβρήνητος αὕτη διαγωγή ἐτίτρωσκε θανασιμῶς τὴν πατρικὴν καρδίαν τοῦ πατέρου τοῦ Μαυρολιθίου, ὅστις ματαίως ἀποπειραθεὶς διὰ παραινέσεων κατ' ἀρχὰς και κατόπιν δι' ἐτέρων αὐστηρῶν σωφρονισμοῦ μέσων νὰ ἐπαναγάγῃ τὸν υἱὸν του εἰς τὸν καλὸν δρόμον, εἶχεν ἀρτίσει ἀπὸ τινος σπουδαίως νὰ μεριμνᾷ, ὅπως ἐξεύρη τρόπον, δι' οὗ βριστικῶς νὰ χαλιναγωγῆσῃ αὐτὸν και νὰ σταματήσῃ τὴν ἀκράτητον αὐτοῦ πρὸς τὴν κακίαν ροπήν.

Ἀκριβῶς αἱ περὶ τοῦ υἱοῦ του σκέψεις ἀπησχόλουον τὸ πνεῦμα τοῦ κύρ Ἥλια, ἐνῶ ἡ ἑμαξὰ διήνευε τὸ μέγρι τῆς πρωτεύουσῃς τῆς ἐπαρχίας τριῶρον διάστημα. Μετὰ τοῦ ἀμαξηλάτου οὐδεμίαν ἀντήλλαξιν λέξιν, βεβουθισμένος

εἰς τὴν ρέμβην του, και μόνον ὅτε ἡ ἀμαξὰ ἐστάθμευσε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἰς τὸ παρὰ τὴν ὁδὸν γάνι, κατελλῶν ἐκινήθη ὀλίγων τύπτων σφοδρῶς τὸ ἔδαφος διὰ των ποδῶν, ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν κυκλοφορίαν εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀκινήσεως και τοῦ πρωϊνοῦ ψύχους αἰμωδιάσαντα ἄκρα του, τότε δὲ προσέφερεν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην του τὸν καπνὸν του νὰ κάμῃ σιγάρον και τὸν ἐκέρασεν ἕνα ρῶμι. Ἐπειτα ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτοῦ και νὰ τὸν ἐρωτᾷ ἀδιαφόρως περὶ παντοίων πραγμάτων, παρενεύρων ἐπιτηδείως εἰς τὰς ἐρωτήσεις του και μερικὰς ἐχούσας σημασίαν, ὡς λόγου χάριν, ἂν ἐγίνετο εἰς τὸ χωρίον λόγος ἀρκατὸς διὰ τὰς ἐκλογὰς, ἂν ἤκουσε και αὐτὸς πῶς ἐμελλε νὰ ἀπέσῃ παρῆς, ἂν οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀμαξηλάτου, οἱ Πιτζαῖοι—εἰκοστοκτῶ ἀδελφοζάδελφα και ἐπομένως ἰσάριθμοι ψῆφοι—ἐξηκολούθουν νὰ εἶνε φίλοι των τελευταίων βουλευτῶν, ἂν ὁ κύρ Θόδωρος ἀπὸ τὸν πέρα δῆμον ἦτον εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐργολαβία ποῦ ἐπῆρε διὰ τὸ γαφύρι εἰς τὸ Κοκκινόποταμον, ἂν εἶνε ἀλήθεια πῶς ὁ νέος ἐνωμοτάρχης ὅπου ἦλθεν εἰς τὸ χωρίον ἐμεθοῦσε τακτικὰ κάθε βράδυ, και τὰ τοιαῦτα. Ὁ ἀγγίλους ἀμαξηλάτης ἐννοεῖ ποῦ ἔστινον πᾶσαι αἱ ἐρωτήσεις αὐταὶ και ἀνέμενε ν' ἀκούσῃ εὐκρινεστέρων τινὰ ἐκμυστήρευσιν, ἀλλ' ὁ πᾶρεδρος ὠχυρῶθη ὅπισθεν τῆς ἐπιφυλακτικότητος και οὐδὲ τὰ χεῖλη του οὐδ' ἡ μορφή του ἐξέφρασε τι προδίδον τὰ κρύφια αὐτοῦ διανοήματα.

Τέλος οἱ συχοὶ και θριαμβευτικοὶ κροταλισμοὶ τῆς μᾶστιγος τοῦ Γρηγόρη ἀνήγγειλαν ὅτι ἡ ἀμαξὰ ἀφικνεῖτο εἰς τὸ τέμα τοῦ ταξιδίου. Διέτρεχεν ἡδὴ ὁδὸν ἀνώμαλον, και βορβορώδη, παιδία ἡμίγυμα προέβαινον ἐκ των ἀλυθοῦρῶν και παρετήρουν περιέργως οἱ κύνας μανιωδῶς ὑλάκτουον, ἠκούετο δὲ παταγῶδες τὸ σφρηλάτημα ἐκ τῆς παρακαμμένης ὁδοῦ προερχόμενον ὅπου ἦσαν τὰ σιδηρογεία.

— Ποῦ θὰ σ' ἀφήσω, κύριε πᾶρεδρε; ἠρώτησεν ὁ ἀμαξηλάτης.

— Ἐκεῖ κοντὰ, στὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ τοῦ Περιστερῆ, ἀπήντησεν ὁ Κοπάνης.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ.

Ὡς ὁ ἥλιος δὲν ἀναμένει δεήσεις και κολακείας ὅπως ἀνατελλῇ, ἀλλὰ λάμπει αἴφνης και ζωογονεῖ πάντας, και ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ προσδοκῶμεν χειροκροτήματα και ἐπαίνους ὅπως πράξωμεν τὸ ἀγαθόν αὐθορμήτως πρέπει νὰ διαχέωμεν τὴν εὐπορίαν, και θὰ καταστῶμεν ἀγαπητοὶ ὡς ὁ ἥλιος.

Ἀναμνησίαις

των ἰορτων τῆς πιντακοσιετηρείδος

ΤΟΥ ΕΝ ΕΙΔΕΛΒΕΡΓΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΤΗΣ ΕΙΔΕΛΒΕΡΓΗΣ

Ἀρχικὸς διοικητικὸς ὄργανισμός.

Και τὸ τῆς Βεδελέβργης Πανεπιστήμιον Universitas ὅπως και τὰ λοιπὰ παρόμοια ἰδρύματα των χρόνων ἐκείνων ἀπετέλει σωματεῖον συγκείμενον ἐκ τῆς ὀλομέλειας των φοιτητῶν και καθηγητῶν (Universitas magistrorum et scholarium) Ἡ λέξις Universitas ἐδήλου τὸν προσωπικὸν σύνδεσμον των μελῶν τοῦ σωματείου (Universitas personarum) οὐχὶ τὴν ἐνότητά των διδασκομένων ἐπιστημῶν (universitas literaria).

Ὡς φοιτηταὶ ἐλογίζοντο ὅσοι τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐκάστοτε Πρυτάνεως ἐγίνοντο δεκτοὶ εἰς ἐγγραφὴν ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐδίδον τὸν νενομισμένον ἥκον ὑποσχόμενοι σθεασμὸν και ὑπακοήν τῷ Πρυτάνει, τὴν τήρησιν τῆς ἐνότητος τοῦ σωματείου και ἀδιάλειπτον σύμπραξιν εἰς προαγωγὴν και εὐδωσίαν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τοῦ ὑποβάλλειν τὸν νεήλυδα (Beanus) ἢ πρὸ ἡμετέρῃ ἐπίσημον αὐτοῦ κατάταξιν εἰς δοκιμασίαν (beani depositio), ἣτις ἐγίνετο ὑπὸ των σφοιτητῶν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ κομητόρος τῆς οικείας σχολῆς και σκοπὸν εἶχεν ὅπως διὰ καμικοῦ τρόπου ἀπαλλάξῃ αὐτὸν των παλαιῶν ἀμαρτημάτων και προσεπιθεβαίωσῃ τὸν βαθμὸν τῆς καρτερίας αὐτοῦ (examen patientiae). Ἀπαραίτητος ἐπίλογος τῆς τελετῆς ταύτης ἦν ἡ ἐστίασις των παρευρισκομένων δαπάνη τοῦ νεήλυδος. Οἱ φοιτηταὶ ὑπεχρεοῦντο νὰ διάγωσι κοσμίως και εὐπρεπῶς, φέροντες τὴν νενομισμένην στολήν και ἀποφεύγοντες πᾶσαν ἐπίδειξιν πολυτελείας περὶ τὴν δίκαιαν νὰ ἐγκύπτωσιν ἀόκνως εἰς τὴν σπουδὴν των διδασκομένων.

Τὴν ἐτέραν ὁμάδα τῆς Ἀκαδημαϊκῆς κοινότητος κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τοὺς φοιτητὰς ἀπετέλει ἡ ὀλομέλεια των ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκόντων, ἣτοι οἱ διδάσκαλοι (Magistri), και οἱ διδάκτορες (Doctores). Και οὗτοι ὅπως ἀναγνωρισθῶσιν ὡς μέλη τοῦ σωματείου ὑπεχρεοῦντο νὰ ἐγγραφῶσιν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ μητρώῳ τοῦ Πανεπιστημίου, και νὰ δώσωσι τὸν

1) Ἡ λέξις Beanus ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς γαλλικῆς λέξεως béjaune (bec-jaune νεοσσός) δι' ἧς ἐχαρακτηρίζοντο οἱ νεήλυδοι. Τὸν ὄρισμὸν τοῦ Beanus ἴδιδον οἱ εὐφωλογοῦντες διὰ τοῦ ἐπομένου ἀκροστίχου «Beanus Est Animal Nesciens Vitam Studiosorum».

δι' αυτούς νεομισμένον ὄρον. Οἱ διδάσκοντες μετὰ τὴν ἔγγραφὴν κατετάσσοντο ἐν τινι τῶν τεσσάρων σχολῶν, ἐν ἧ ἀπὸ τῶν δι-
καϊώματος τοῦ διδάσκων. Διὰ εὐαρίθμοι ἦσαν οἱ ἐκ τῶν προσόδων τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτη-
μάτων τῶν ἀφιερωμένων τῷ Πανεπιστημίῳ μι-
σθοδοτούμενοι. Πάντες οἱ λοιποὶ ἐδίδασκον ἐπὶ
προσδοκίᾳ μισθοληφίας ὅταν ἤθελε κενωθῆ θέ-
σις τις ἐκ τῶν μισθοδοτούμενων ἢ ὅταν καὶ δι'
αὐτοὺς ἤθελεν ἰρισθῆ ἐπιμισθίον τι.

Ὅπως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων
οὕτω καὶ ἐν Ἐιδελβέργῃ ὑπῆρχον τέσσαρες σχο-
λαί (Facultates) ¹.

Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν συνέστη ἡ Θεολογικὴ
σχολή, εἶτα ἡ φιλοσοφική, μετ' αὐτὴν ἡ νομι-
κή, καὶ τελευταία ἡ ἰατρικὴ (1390).

Προϊστάμενος καὶ ἀντιπρόσωπος ἐκάστης τῶν
σχολῶν ἦν ὁ Δεκάνοσ (κοσμήτωρ), οὗ ἡ ἐκλογή ἐγι-
νετο ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς κατ' ἀρχὰς
μὲν δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, μετέπειτα δὲ ἀπὸ μόνου. Ὁ
ἐκλεχθεὶς κοσμήτωρ ἀνελάμβανε τῶν καθηκόντων
αὐτοῦ τὴν ἐκπλήρωσιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐνώ-
πιον τῆς σχολῆς ἐδίδο τὸν νεομισμένον ὄρον. Ὑπὸ
τὴν προεδρίαν αὐτοῦ συνεδρίαζεν ἡ σχολή καὶ
δι' αὐτοῦ συνεικονῶναι μετὰ τῶν ἀνωτέρων ἀρ-
χῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Τῷ κοσμήτορι ἐκάστης
τῶν σχολῶν ἀνήκεν ἡ διαχείρισις τῆς χρηματι-
κῆς αὐτῆς περιουσίας, ὡς καὶ ἡ ἐπιβλέψις τῆς
διδασκαλίας, καὶ ἡ διεύθυνσις τῶν ἐξετάσεων.
Παρ' ἐκάστῳ κοσμήτορι ὑπῆρχε τὸ ἐκ καθηγη-
τῶν τῆς σχολῆς ἀποτελούμενον συμβούλιον
(consilium), ὅπερ συνέπραττε μετ' αὐτοῦ πρὸς
διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων τῆς σχολῆς.

Ἀντιπρόσωπος καὶ ἀνώτατος λειτουργὸς τοῦ
σωματείου τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ ἀποτελου-
μένου ἐκ τῶν τεσσάρων σχολῶν μετὰ τῶν οἰ-
κειῶν καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν, ἦν ὁ Πρύτανης
Rector, ὅστις ἀπὸ τῆς 15 ἑκατονταετηρίδος
προσέλαβε τὸν τίτλον τοῦ Magnificus.

Κατ' ἀρχὰς ὁ Πρύτανης ἐξελέγετο ἀνὰ πᾶσαν
τριμηνίαν ὑπὸ μόνων τῶν καθηγητῶν τῆς φιλο-
σοφικῆς σχολῆς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἔτους 1393 ἡ
ἐκλογή αὐτοῦ ἐγένετο καθ' ἑξαμηνίαν ὑπὸ τῶν
διδασκῶν τῶν τριῶν ἀνωτέρων σχολῶν, ἦτοι
τῆς θεολογικῆς, τῆς νομικῆς καὶ τῆς ἰατρικῆς,
ὡς καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων (magistri) τῆς
φιλοσοφικῆς σχολῆς. Κατὰ πρῶτον ἐν ἔτει 1522
ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας Λουδοβίκου Ε' ἀπεφασίσθη
ὅπως ἐφεξῆς ἡ ἐκλογή τοῦ Πρυτάνεως γίνεται
κατ' ἔτος.

1) Ἡ λέξις Facultas κυρίως δηλοῖ τὴν ἰκανότητα
πρὸς διδασκαλίαν (facultas docendi), κατ' ἐπέκτασιν
ἰδίῳ τὸ σύνολον τῶν διδασκαλῶν μαθημάτων τῶν
ἀποτελούντων κλάδον τινὰ τῶν ἐπιστημῶν, καὶ μετα-
φορικῶς τὸ σύνολον τῶν διδασκόντων τὰ μαθήματα
αὐτὰ.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Πρυτάνεως διεκρίνοντο εἰς
ἀστυνομικά, δικαστικά, καὶ διαχειριστικά.

Ὁ Πρύτανης ἐφρόντιζε περὶ τῆς ἔγγραφῆς
καὶ ὀρκίσεως τῶν φοιτητῶν ὡς καὶ τῶν ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ διδασκόντων. Ἔβλεπε τὴν ἀνωτά-
την ἐποπτείαν τῶν προσαρτημάτων τοῦ Πανε-
πιστημίου καὶ ἤσκει δικαστικὴν δικαιοδοσίαν
ἐπὶ τῶν λαϊκῶν καὶ τῶν κληρικῶν τῶν ὑπαγο-
μένων τῷ Πανεπιστημίῳ. Τὰ βαρύτερα ἐκ τῶν
παραπτωμάτων ἐδικάζοντο ὑπὸ τῆς ὀλομελείας
τῶν καθηγητῶν.

Τῷ πρυτάνει προσῆκεν ἡ φροντίς περὶ τῆς τα-
κτικῆς εἰσπράξεως τῶν καταβλητέων τελῶν
καὶ τῶν χρηματικῶν ποινῶν, ὡς καὶ περὶ τῆς
διαχειρίσεως τῆς πανεπιστημιακῆς περιουσίας.
Πᾶσα δαπάνη ἔδει νὰ ψηφισθῆ προηγουμένως
ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν, ἐνὸς δὲ
μόνου φοιτητοῦ ἐδικαιοῦτο ν' ἀποφασίσῃ μόνος
τὴν διάθεσιν.

Ὡς ἀντιπροσωπεύων τὸ Πανεπιστήμιον ἀπῆ-
λαυεν ἐξαιρετικῶν τιμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐπι-
σήμους τελετὰς προηγείτο αὐτοῦ κλητῆρ φέ-
ρων σκῆπτρον, ὅπερ ἦν τὸ σύμβολον τοῦ Πρυτα-
νικοῦ ἀξιώματος. Αὐτῷ ἦν διαπεπιστευμένη
καὶ ἡ μεγάλη σφραγίς τοῦ Πανεπιστημίου.

Τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν τοῦ Πανεπιστημίου ἑ-
ριστικῶς ἀποφινόμενῃ ἐφ' ὅλων τῶν ὑποθέσεων
καὶ ἡς αἱ ἀποφάσεις εἶχον ἰσχύον νόμου,
ἀπετέλει τὸ συνέδριον τῆς ὀλομελείας τῶν κα-
θηγητῶν τῶν τεσσάρων σχολῶν. Ὑπαρχούσης
διαφωνίας ἐπὶ τινος ζητήματος, πρὸς καταρ-
τισμὸν τῆς ἀποφάσεως προέβαινον εἰς ψηφο-
φορίαν, ἣτις κατ' ἀρχὰς μὲν ἐγένετο κατὰ
σχολὰς, μεταγενεστέρως δὲ ὑφ' ἐκάστου τῶν
καθηγητῶν προσωπικῶς. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐνίοτε
αἱ συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις ἐνεκα τοῦ πολυ-
ριθμοῦ τῶν μελῶν καθίσταντο λίαν θορυβώδεις
καὶ δυσχερεῖς, ἀπεφασίσθη νὰ ἐκλέγηται ὑπὸ
τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν ἐπιτροπὴ ἀν-
τιπροσωπεύουσα αὐτοὺς καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῶν
διασκεπτομένη καὶ ἀποφασίζουσα περὶ τῶν ὑ-
ποθέσεων τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐκ τῆς ἐπιτρο-
πῆς ταύτης ἀποτελοῦσης τὸ διοικητικὸν συμ-
βούλιον (consilium) τοῦ Πανεπιστημίου παρή-
χθη ἡ Ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος.

*Διδασκαλία ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις. — Δο-
κιμασία καὶ βαθμολόγησις τῶν δοκιμασθέντων.*

Κατὰ τὰς νῦν ἐπικρατούσας ἰδέας τελι-
κὸς προορισμὸς τῶν διαφόρων τῆς ἐπιστήμης
κλάδων ἐστὶν ἡ διὰ τῆς ἀδιαλείπτου ἐρεύνης
πρόοδος ἐν τῇ διακρίσει τῶν ἐπιστημονικῶν
ζητημάτων καὶ θεωριῶν, καὶ ἡ ἀνάπτυξις καὶ τε-
λειοποίησις τῶν περὶ αὐτῶν γνώσεων. Ὁ τοιοῦ-
τος προορισμὸς τῶν ἐπιστημῶν ἦν πάντῃ ἄγνω-
στος κατὰ τὴν ΙΓ' καὶ ΙΔ' ἑκατονταετηρίδα

ὅτε συνέστη τὸ ἐν Ἐιδελβέργῃ Πανεπιστήμιον.
Ὁ κύκλος τῶν γνώσεων ἐκάστης ἐπιστήμης πε-
ριορίζετο ἐντὸς διαγεγραμμένων ὁρίων, ἐν οἷς
ἐφρόνουν ὅτι ἐμπεριέχονται τὰ ἀξιώματα αὐτῆς
ἐν πλήρει τελειότητι καὶ ἀπετέλου δόγματα
πίστεως, οὐ μόνον ἐν τῇ θεολογίᾳ, ἀλλὰ καὶ
ἐν τῇ νομικῇ καὶ ἐν τῇ ἰατρικῇ.

Καὶ ἐν Ἐιδελβέργῃ ἡ διδασκαλία κατ' ἀρ-
χὰς ἐκυμαινετο μετὰ τῶν δύο αἰρέσεων, τῆς
σχολαστικῆς φιλοσοφίας, ἣτις τῆς τῶν πραγματι-
κῶν, ὑποστηρίζοντων ὅτι αἱ γενικαὶ ἰδέαι προῦ-
πάρχουσι τῆς ἀνθρωπίνης διαγωγῆς καὶ ἀν-
τιλήψεως ἐχούσαι αὐτοτελεῖ καὶ αὐθῆ παρακτον ὑπό-
στασιν, καὶ τῆς τῶν ὀνοματικῶν ὀτινες διιστά-
μενοι πρὸς τοὺς πραγματικοὺς ἐφρόνουν ὅτι μόν-
ον αἱ ἰδέαι, αἱ εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ ἀντίληψιν
τοῦ ἀνθρώπου ὑποκείμεναι ἔχουσι πραγματικὴν
ὑπόστασιν, αἱ δὲ ἰδέαι τῶν πραγματικῶν κατ'
ὄνομα μόνον ὑπάρχουσι. Ὁ Μαρσίλιος ὁ πρῶ-
τος ἰδρυτὴς τοῦ ἐν Ἐιδελβέργῃ Πανεπιστημίου
ἦν ὀπαδὸς τῆς αἰρέσεως τῶν ὀνοματικῶν, ἣτις
ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰς δεκαετηρίδας ἀπὸ τῆς
σύστασεως τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ δὲ σύστημα
αὐτοῦ ἐπεκαλεῖτο νία νονα ἢ νία Marsiliana.

Αἱ παραδόσεις συνίσταντο εἰς τὴν καθ' ὑπα-
γόρευσιν ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἀντιγραφῆν τοῦ
κειμένου τοῦ μαθήματος καὶ τὴν ἐρμηνείαν καὶ
ἀνάγνωσιν αὐτοῦ (lectio), ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἀ-
σκῆσιν τῶν φοιτητῶν εἰς διαλεκτικὰς συζητή-
σεις. Αἱ παραδόσεις ἐγένοντο ἢ ὑπὸ τῶν ἐμμι-
σθων καθηγητῶν (lectiones ordinariae, for-
males) ἢ ὑπὸ τῶν ἀμισθων κεκτημένων ἀπλῶς
τὸ δικαίωμα τοῦ διδάσκειν (lectiones extra-
ordinariae). Πρὸ πάντων ἀπησχόλουν τοὺς φοι-
τητὰς αἱ διαλεκτικαὶ ἀσκήσεις καὶ συζητήσεις
(disputationes), ὧν σκοπὸς ἦν ἡ ὑπεράσπισις
τῶν ἐπιστημονικῶν δογμάτων κατὰ πάσης ἀν-
τιρρήσεως. Αἱ τοιαῦται συζητήσεις ἐγένοντο ἰ-
δίως ἐν τῇ φιλοσοφικῇ καὶ τῇ θεολογικῇ σχολῇ
ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Βακκαλαρίων ὡς καὶ τῶν
λοιπῶν φοιτητῶν. Κατ' ἔτος δὲ ἐτελεῖτο ἐν τῇ
φιλοσοφικῇ σχολῇ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ κο-
σμήτορος καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πρυτάνεως, τῶν
καθηγητῶν καὶ τῶν φοιτητῶν ὄλων τῶν σχο-
λῶν, ἡ γενικὴ διαλεκτικὴ συζήτησις ἐπικαλου-
μένη disputatio de quolibet ἢ disputatio
cyclica, ἣτις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς
συνεκέντρον τὸ ἐνδιαφέρον ἀπάντων τῶν με-
λῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ συζήτησις αὕτη
διεξήγετο μετὰ τῶν ἐκ τῶν διδασκάλων
(Magistri) τῆς φιλοσοφικῆς σχο-
λῆς, ὅστις ἐπὶ τούτῳ ἐξελέγετο κατ' ἔτος, καὶ
τῶν λοιπῶν διδασκάλων καὶ διδασκῶν ὀτι-
νες προέτεινον τὰς ἀντιρρήσεις αὐτῶν κατὰ
τῶν ὑπ' ἐκείνου ἰρισθέντων θεμάτων. Σκοπὸς τοῦ
διαλεκτικοῦ ἀγῶνος, παρατεινομένου ἐνίοτε ἐφ'

ὅλην δεκαπενθημέριαν, ἦν οὐχὶ ἡ ὑποστήριξις
νέων καὶ πρωτοτύπων ἐπιστημονικῶν ἀξιωμά-
των, ἀλλ' ἡ ἀπλή ἐπιδείξις διαλεκτικῆς ἰ-
κανότητος καὶ ἐτοιμότητος ἐν τῇ ἀντιρροῦσει
τῶν προτεινομένων ἀντιρρήσεων. Τὸν ἐπιλογον
τῆς σοβαρᾶς καὶ πεισματώδους ταύτης πνευ-
ματικῆς διαμάχης ἀπετέλει ἡ χάριν ψυχαιω-
γίας ἐπακολουθοῦσα ἐλευθέρᾳ καὶ ἀκανόνιστος
συζήτησις ἐπὶ διαφόρων ἀστέων καὶ κωμικῶν
θεμάτων, ἡς καὶ οἱ βακκαλάριοι συμμετεῖχον
καὶ καθ' ἣν οἱ ἐρίζοντες ἡμιέλυντο διὰ τῆς
εἰρωνίας καὶ τοῦ σαρκασμοῦ νὰ καταπολεμή-
σωσι τοὺς ἐαυτῶν ἀντιπάλους παρεκτρεπόμενοι
ἐνίοτε εἰς ἀκίμψους καὶ βαναύσους βωμολοχίας
ἅς τὸ ἀκατέργαστον καὶ ἡ σκαιότης τῶν ἡθῶν
τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠνείχοντο.

Οἱ ἀκαδημαϊκοὶ βαθμοὶ ἀπενέμενοντο εἰς τοὺς φοι-
τητὰς μετὰ προηγουμένην ἐπιτυχῆ δοκιμα-
σίαν. Ἡ ἐπίσημος δὲ ἀναγόρευσις εἰς τὸν βαθμὸν
οὐ ἐκρίθησαν ἀξίοι ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς τῶν κα-
θηγητῶν ἐπιτροπῆς, ἢ ἀποκλειστικῶν τοῦ Πάπα
προνόμιον, οὐ ἡ ἀσκήσις ἀνετίθετο συνήθως ἢ
τῷ ἐν πόλει ἔνθα ὑπῆρχε τὸ Πανεπιστήμιον ἑ-
δρεύοντι ἐπισκόπῳ, ἢ τινι τῶν γειτονικῶν πό-
λεων, ἔφερε δὲ οὗτος τὸν τίτλον τοῦ Καγκε-
λαρίου τοῦ Πανεπιστημίου. Ὅσακις ὁ Καγκε-
λάριος δὲν ἦν συγχρόνως καὶ καθηγητῆς ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ, ἢ ἐνεκα ὑποθέσεων ἠναγκάζετο
ν' ἀποδημῆσῃ ἐκ τῆς ἐπισκοπικῆς ἑδρας, ἀνέ-
θετε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπονομῆς τῶν ἀκαδη-
μαϊκῶν βαθμῶν τινὶ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
μᾶλλον διακεκριμένων καθηγητῶν τοῦ Πανε-
πιστημίου, ὅστις ἐκαλεῖτο Vice cancellarius
generalis, βαθμηδὸν δὲ ἐπεκράτησε τὸ ἔθι-
μον τοῦ χορηγεῖν τὴν τοιαύτην ἐντολὴν τῷ Δε-
κάνῳ τῆς σχολῆς, ὅστις ἀνέλαβε προϊόντος τοῦ
χρόνου ἰριστικῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀναγορεύ-
σεως τῶν ὑποψηφίων εἰς τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς
βαθμούς.

Οἱ ἀκαδημαϊκοὶ βαθμοὶ ἐν ἐκάστη σχολῇ
εἶχον διάφορον σημασίαν ἀναλόγως τῆς τάξεως
ἣν κατεῖχεν αὕτη συνεπεία τοῦ διοργανισμοῦ
τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν. Κατὰ τοὺς χρό-
νους τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν Ἐιδελβέργῃ πανεπι-
στημίου δὲν ὑπῆρχον προπαιδευτικὰ σχολεῖα
πρὸς παρασκευὴν τῶν μελλόντων νὰ φοιτήσωσιν
εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διὸ ἕκαστος οἰκισθῆ ποτε
ἡλικίας καὶ μαθήσεως ἠδύνατο νὰ καταταχθῆ
μεταξὺ τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.
Ἄλλ' οἱ στερούμενοι τῶν γνώσεων τῶν ἀπαραί-
τητῶν πρὸς ἀκρόασιν τῶν μαθημάτων οἰκισθῆ-
ποτε ἐπιστήμης κατετάσσοντο ἐν τῇ φιλοσοφικῇ
σχολῇ, ἣτις ἐκαλεῖτο Facultas artium, διότι
ἐδίδασκοντο ἐν αὐτῇ αἱ ἐπτά ἐλευθέραι τέχναι
(artes liberales), αἱ τρεῖς αἱ ἀποτελοῦσαι τὸ
Trivium, ἦτοι ἡ γραμματικὴ, ἡ ῥητορικὴ καὶ

ή διαλεκτική, και οι τέσσαρες του Quatrum, ήτοι ή αριθμητική, ή φυσική, ή γεωμετρική και άστρονομία. Έν τή διαλεκτική περιλαμβάνετο ή διδασκαλία τής λογικής, τής ήθικης και τής μεταφυσικής. Έν γένει ή φιλοσοφική σχολή, έκτός τής ειδικής μορφώσεως τών αποκλειστικώς εις τήν φιλολογίαν και φιλοσοφίαν ασχολουμένων, επέδωκε συγχρόνως και τήν προπαρασκευήν τών μελλόντων να επιδοθώσιν εις τήν σπουδήν τών άλλων επιστημών, έχρησιμειν ως προπαιδευτική σχολή και κατείχε τήν πρώτην βαθμίδα έν τή κλίμακι τών πανεπιστημιακών σπουδών.

Μετά διετή από τής κατατάξεως άκρόασιν ο φοιτητής ήδύνατο να προσέλθη εις εξέτασιν ένώπιον τής εξεταστικής τών διδασκάλων τής φιλοσοφικής σχολής. επίτροπής προεδρευομένης υπό του Κοσμήτορος και έν εύδοκίμως τάς εξετάσεις ύφίστατο άνηγορεύετο Βακκαλάριος Baccalarius¹.

Ο Βακκαλάριος μετά διετή φοίτησιν ύπεβάλλετο εις νέαν εξέτασιν όπως τύχη του βαθμού του προλύτου (licentiatu), μετά παρέλευσιν δέ έτέρως διετίας ήδύνατο να τύχη του βαθμού του διδασκάλου τών έλευθέρων τεχνών (Magister artium)

Άμέσως μετά τήν φιλοσοφικήν σχολήν ήρχετο ή ιατρική, ήτις ως είρηται συνέστη έν έτει 1390, άλλ' επί μίαν έλλην εκατονταετηρίδα είχεν ένα και μόνον καθηγητήν και αυτόν κληρικόν. Κατά πρώτον έν έτει 1482 διωρίσθη και δεύτερος κοσμικός καθηγητής έναντίον τών σφοδράν διαμαρτυρήσεων τών άλλων καθηγητών του Πανεπιστημίου έπιμενόντων όπως διατηρήσωσιν άναλλοίωτον τόν έκκλησιαστικόν του ιδρύματος χαρακτήρα. Έπί τής ήγεμονίας δέ Λουδοβίκου Β' (1522) διωρίσθη και τρίτος καθηγητής.

Έν τή ιατρική σχολή ή διδασκαλία συνίστατο εις άπλήν έρμηνείαν τών συγγραμμάτων του Άβουκρήνα, του Ίπποκράτους και του Γαληνού. Ο επί διετίαν ή τριετίαν διακούσας τά μαθήματα και ύποστάς τήν νόμιμον δοκιμασίαν άνηγορεύετο Βακκαλάριος, δ δέ βαθμός του διδάκτορος άπενέμετο μετά τετραετή ή εξαετή φοίτησιν.

Επισημοτέρως υπό πολλάς έπόψεις τής ιατρικής σχολής ήν ή νομική, διότι και ή διδα-

1) Έκ παραθορός τής λέξεως Baccalarius έσχηματίσθη ή λέξις Baccalarius, άν και ούδεμία χρήσις διαφών ένίγνετο κατά τήν άπονομήν του Άκαδημαϊκού τούτου βαθμού. Η προσωπομεία baccalarius (bachelier) ή δεδομένη εις τόν ύποστάντα τήν πρώτην εξέτασιν φοιτητήν άντιστοιχεί προς τήν προσωπομείαν τών ύγενών τών προσλαμβανόμενων έν τή άκολούθια τών Φεουδαρχών ως μαρτυρεί και τό λόγιον a Pour un signe de deux beaux yeux il n'est rien qui ne fassent les seigneurs et bacheliers.

σκαλία έν αύτῃ ήν πληρεστέρα και εις τούς σπουδάζσαντας αύτήν εύρύτερον διηνοίγετο στάδιον έν τή ύπηρεσία τής πολιτείας, τής έκκλησίας και του ήγεμόνος. Η διδασκαλία κατ' αρχάς περιστρέφετο εις τήν έρμηνείαν του κανονικού και του άστικού δικαίου. Άλλά τό μέν κανονικόν δικαίον έδιδάσκετο υπό τριών καθηγητών, τό δέ άστικόν περιωρίζετο εις μόνην τήν έρμηνείαν του Κώδικος και έδιδάσκετο ύφ' ένός μόνου καθηγητού.

Έπί Φρειδερίκου Α' (1453) διωρίσθη προλύτης τις τής φιλοσοφικής σχολής προς έρμηνείαν τών Εισηγήσεων, κατά πρώτον δέ επί Φιλίππου έν έτει 1498 διωρίσθη και τρίτος καθηγητής ο Ίωάννης δ έν Dalheim προς διδασκαλίαν τών Πανδεκτών.

Όπως και έν ταίς άλλαις σχολαίς ούτω και έν τή νομική οι άκαδημαϊκοί βαθμοί ήσαν δ του Βακκαλαρίου, ή του προλύτου, και ο του διδάκτορος. Ίνα προσέλθη τις εις τάς πρώτας εξετάσεις του βακκαλαρίου άπητείτο κατ' αρχάς μέν τετραετής, είτα δέ τριετής φοίτησις. Ο Βακκαλάριος μετά διετή άκρόασιν ήδύνατο να προσέλθη εις τάς εξετάσεις του προλύτου, δ δέ προλύτης μετά παρέλευσιν εξαμηνίως ήδύνατο επισήμως ν' άναγορευθή διδάκτωρ.

Τήν άνωτάτην θέσιν μεταξύ τών σχολών του Πανεπιστημίου κατείχεν ή θεολογική σχολή. Άντικείμενον τής διδασκαλίας τής θεολογίας παρατεινομένης έφ' όλην δωδεκαετίαν, ήν ή έρμηνεία τών ιερών Γραφών (sacra pagina) τουτέστι τής παλαιάς και νέας διαθήκης, ή εισαγωγή εις τήν δογματικήν, και ή άσκησις εις τήν ήμιλητικήν.

Ο φοιτητής τής θεολογίας κατά πρώτον μετά πενταετή άκρόασιν και άσκησιν εις τούς διαφόρους κλάδους τής θεολογίας ήδύνατο να λάβη τόν βαθμόν του Βακκαλαρίου μετά διετίαν τόν βαθμόν του προλύτου, άφού προηγουμένως μετά πολλής έπιμελείας έπέδιδετο εις τήν μελέτην τών έργων τών επισημοτέρων θεολόγων. Είς τόν βαθμόν του διδάκτορος προήγετο άφού ύπεβάλλετο εις δύο άλλεκαλλήλους διαλεκτικές συζητήσεις, ών συμμετείχον οι τής θεολογίας βακκαλάριοι και προλύται.

Τοιοῦτος έν συνόψει ύπήρξεν ο άρχικός διοργανισμός του Πανεπιστημίου τής Ήβελδέργης φέροντος άπαντα τά χαρακτηριστικά ιδρύματος έντελώς έκκλησιαστικού· διό ώς είδομεν, μετά δυσκολίας έγένετο άποδεκτός ο διορισμός κοσμικού καθηγητού έν τή ιατρική σχολή, άνηγορεύετο δέ άύστηρως ή έκλογή έγγάμου Πρωτάνεως και μόλις επί Φρειδερίκου Β' έν έτει 1550 έξελέγη έγγαμος Πρωτανίς ο τών μαθηματικών καθηγητής Ίάκωβος Κούριος. Τό Πανεπιστήμιον έ-

χρησιμειν ού μόνον προς καλλιέργειαν τών διαφόρων τής επιστήμης κλάδων, άλλά συνάμα και ως προπαιδευτικόν σχολείον, εις ο και άνηθοι ήδύνατο να έγγραφώσιν ως φοιτηταί. Κατά πρώτον έν έτει 1464 άνηγορεύθη ή έγγραφή τών μή συμπληρωσάντων τό 14 τής ηλικίας, επί 160 δ' έτη από τής ιδρύσεως αύτου δέν ύπήρχον προπαιδευτικά σχολεία προς παρασκευήν τών μελλόντων να φοιτήσωσιν εις αύτό.

(Έπιτεται συνέχεια)

K. N. ΚΟΥΤΣΗΣ

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία 'Ηλ. Βερτί.—Μετάφρασις Α. Β.)

[Συνέχεια· Με προηγούμενον φύλλον.]

ΙΓ'.

Η Πετρούλα.

Τρεις ήμέραι παρήλθον. Ήμέραν τινά μετά τό πρόγευμα, ή κυρία Δυχαμέλ και ή θυγάτηρ της περιεπάτου έν τῷ κήπῳ του Βλινύ. Ο κήπος ούτος, φυτευμένος ως είπομεν, κατά τήν άγγλικήν μέθοδον, και διατεμνόμενος υπό λοχμών και ύψιδένδρων φυτειών, έχρησιμειν ως πάρκος εις τούς κατοίκους τών περιχώρων, ούτω δέ βεβαίως είχε κατορθώσει ισχύτως ή Φακινέτα να εισχωρήση μέχρι του άνθῶνος· άλλ' ή μήτηρ και ή θυγάτηρ ούδέν έφοβούντο παρά τών έγχωρίων, οίτινες τάς έλάτρουον.

Καιτοι τά δένδρα μή κλαδεύόμενα παριστων όφιν παρθένου δάσους, δένδραστοιχίαι τινές συνετηρούντο έπιμελώς, αι δέ δύο κυρία, σκεπόμεναι υπό μεγάλων άχυρίνων πετάσιων, εισεχώρησαν εις μίαν εξ αύτών, γραφικωτάτην και σύσκιον. Άλλως δέ λευκά τινα νέφη, στίζοντα τόν ούρανόν, παρήρχοντό που και που πρό του δίσκου του ήλιου και έμετρίαζον τάς φλόγας του.

Έφοβούντο προδήλως τήν έν τῷ πύργῳ κατασκοπείαν, διότι τήν στιγμήν εκείνην, καθ' ήν ένόμιζον ότι ήσαν μόναι, έλάλουν ζωηρότατα καιτοι ταπεινή τῆ φωνῆ. Η Άδριανή, τασούτον δειλή κ' έπιφυλακτική συνήθως, ώμίλει μετ' εύσταθείας, και ή έκπληξις ήν εξέφραζεν ή μορφή τής Κ. Δυχαμέλ έμαρτύρει, ότι ή μήτηρ άνεκάλυπτε παρά τῆ θυγάτρει τής προτερήματα ών ούδδ καν ύπόπτειε τήν ύπαρξιν.

Μέχρι τής ήμέρας εκείνης άληθώς ή Άδριανή είχε ζήσει τήν ήρεμον εκείνην και άδρανῆ ζωήν, ήν διάγουσι συνήθως αι εύγενείς και πλούσιαι νεάνιδες, αι υπό τής οικογενείας αύτών

λατρουόμεναι. Άλλοι πάντοτε έσκέπτοντο και ένήργουν άντ' αύτης. Ο πατήρ της ήτο τῆ άληθεία όλίγον δεσποτικός· άλλ' ή μήτηρ της, άγαθή και έπεικτής, ούδέποτε τήν δυσηρέσει. Έρχιζε δέ νυν ή Άδριανή να αισθάνεται, ότι από του θανάτου του πατρός της έλειπε πλέον ή διεύθυνσις, και ότι ή άδυναμια τής κυρίας Δυχαμέλ ήδύνατο να τήν εκθέση εις κινδύνους. Διά τούτο ο άληθής αύτης χαρακτήρ, όστις δέν είχεν έτι λάθει άφορμήν να εκδηλωθῆ, έμαρτύρει άφνης πρωτοφανῆ δύναμιν, άναπτύχθεις ίσως και υπό τινων προσφάτων γεγονότων.

— Άγαπητή μου μητέρα, έλεγεν εύτόλμως, σου έπαναλαμβάνω ότι δέν είμπορούμεν πλέον να μείνωμεν εδώ περισσότερον. Η θέσις μας εις αύτήν τήν οικίαν καταντῶ άφόρητος, και πρέπει να εύρωμεν έν άλλο καταφύγιον, ή εις Βωδραί ή άλλου. Δέν έπιφορτίζεις τόν Κ. Περρέν να μάς εύρη κανέν;

— Βέβαια, κόρη μου, άλλ' είνε ήμέραι τόρα που δέν είδομεν τόν Κ. Περρέν. Είναι άπών νομιζώ. Έπειτα φοβοῦμαι μήπως ή βιαστική μας άναχώρησις δυσχεραστήση τόν θεϊόν σου.

— Ω! ο θεός μου, άσχολημένος εις τάς ύποθέσεις του, θα μάς κρατήση, άν μάς κρατήση, μόνον από φιλοφροσύνην, ή από κανέν προσωπικόν συμφέρον. Ως προς τόν Έκτορα, δέν βλέπω τήν ώραν να εύρεθώ υπό άλλην στέγην ή αύτός.

— Έν τούτοις τόρα δέν είνε πλέον δυνατήν να σ' ένοχλή ήμαι πάντοτε μαζή σου.

— Δέν βλέπεις τί μελαγχολικόν ήθος ύποκρίνεται έμπρός μου, τί βλέμματα μου βίπτει πότε εκτετυτικά και πότε άπειλητικά; Οσάκις εύρη άφορμήν μου ψιθυρίζει μίαν λέξιν ή δύοια με έρεθίζει ή με ταράττει. Δέν παρατήρησες, ότι τόρα πρό τινων ήμερών έχει πάντοτε έπίδεικτικώς έν βεβδλθερ εις τό θυλάκιον του φορέματος του, και κάμνει πάντοτε να τό παρατηρῶ βασίς του δίδω τόν βραχιλίον;

— Ρεβόλθερ! Παναγία μου! Και νομίζεις Άδριανή ότι είνε ικανός να...

— Καλέ δέν βαρύνεσαι, μητέρα! Είνε κωμωδία όλ' αυτά! Άλλά τό καλλίτερον είνε ν' άποσυρθώμεν. Δέν είμεθα εδώ ως αιχμάλωτοι; Άφ' ότου ο κύριος Νοέλ έπαυε τό σοβαρόν εκείνο δυστύχημα, ούτε να τόν ιδούμεν ύπήγαμεν, ούτ' έστείλαμεν να έρωτήσωμεν. Οσάκις ήβελήπαμεν να υπάγωμεν εις Βωδραί, πότε τό άμαζα είχε σταλή να διορθωθῆ, πότε τό άλογον ήτο άββώστον... ξεύρω κ' έγώ; Η φαινομένη αύτή άδιαφορία μας προς τούς δυστυχείς εκείνους τραυματίας δέν είνε άσυγχώρητος;

— Άλήθεια, κόρη μου· άλλ' ο Λοθεδύ, ο όποιος γνωρίζει τόν κόσμον, λέγει ότι δέν είνε πρόπον...

— Δέν πρόκειται περί τοῦ πρέποντος, ὅπως τὸ ἔνοσέ ἢ θεῖός μου, ὁ ὁποῖος ἔχει καὶ σκοποὺς τοὺς ὁποῖους δέν τολμῶ νὰ ἐξιχνιάσω...

Ἐνῶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ συνωμίλου οὕτω, ἐλαφρῶς τις θροῦς ἠκούσθη πλησίον, ἐν τῶς τοῦ φυλλώματος, καὶ τις ἐξελθὼν αἴφνης τῆς λόχμης εὐρέθη ἐνώπιόν των. Ἔστησαν ἀμφότεραι φοβηθεῖσαι· ἀλλὰ ταχέως ἀνεθάρρησαν, ἀναγνωρίσασαι τὴν Πετροῦλαν Γριβέ, θυγατέρα τοῦ ὁδοστάτου.

Ἡ Πετροῦλα, ἦν εἶδομεν ἤδη, ἦτο χρηστή κόρη, δεκαεπτὰ ἢ δεκαοκτῶ ἐτῶν, ἀγαπωμένη κ' ἐκτιμωμένη παρὰ πάντων. Ἦτο δροσερὰ μάλλον ἢ εὐμορφος, καίτοι συμπαιθῆς τὴν φυσιογνωμίαν. Ἀποθανούσης τῆς μητρὸς αὐτῆς πρὸ τινων ἐτῶν, εἶχεν ἀναλάβει τὴν διεύθυνσιν τοῦ πατρικοῦ οἴκου, καὶ ἀναθρέψει μικρὰν ἀδελφὴν καὶ μικρὸν ἀδελφόν. Τὰ καθήκοντά της δὲ αὐτὰ ἐξεπλήρωσε μετ' ἀφοσιώσεως, λεπτότητος καὶ ζήλου πολλοῦ, δι' ὃ κ' ἐμνημονεύετο ὡς παραδειγμα μεταξὺ ὄλων τῶν νεαρῶν χωρικῶν τῶν περιχώρων.

Ἡ κόρη τοῦ ὁδοστάτου ἦτο συνήθως δειλὴ, σιωπηρὰ καὶ πως ἀγρία τὸ ἦθος, τὴν στιγμὴν δ' ἐκείνην ἰδίως τὸ ἦθος αὐτῆς ἐμαρτύρει μεγίστην ἀμνηχανίαν. Καίτοι πρόθεσιν εἶχε νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν μητέρα καὶ τὴν κόρην, δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, κ' ἔμενον εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων, κάτω νεύουσα τοὺς ὀφθαλμούς, κἀκίδρον ἔχουσα τὸ μέτωπον καὶ συστρέφουσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν ποδιάν της.

Ἡ κυρία Δυχαμὲλ εἶπεν εἰς αὐτὴν μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῆς ἀγαθότητος.

— Σὺ εἶσαι Πετροῦλα; δὲν ἤλπιζα νὰ σ' εὔρω ἐδῶ. Τί κάμνει ὁ πατέρας σου;

Οἱ συμπαιθεῖς οὗτοι λόγοι ἐνεθάρρυναν τὴν μικρὰν. Ὑψωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐφάνησαν πλήρεις δακρυῶν.

— Καλὰ εἶνε, κυρία, ἀπήντησε ταπεινῶς. Ἐπίσασε πάλιν ἐργασίαν, μολοντί εἶνε ἀκόμη κατὰμαυρος ἀπὸ τὸ πέσιμον. Ἄλλ' εἶνε ὑπάληλος, βλέπετε, καὶ ἡ κυβέρνησις δὲν χωρατεύει. Δὲν θὰ τὸν παύσουν ὅμως διὰ τὰς ἀπουσιίας, διότι ἡ λατρὸς Βουλιέ τοῦ ἔδωκε πιστοποιητικὸν ὅτι ἦτον ἄρρωστος.

— Καὶ τὰ ἄλλα θύματα τοῦ δυστυχήματος; διέκοψεν ἡ Ἀδριανή. Ὁ Κύριος Νοέλ πῶς εἶνε;

Ἡ Πετροῦλα ἐπεστράφη ἀποτόμως.

— Ὁ Κύριος Νοέλ; ἐπανέλαθε.

Μετὰ στιγμιαῖον δὲ δισταγμὸν ὑπέλαθεν, ἀποτεινομένη πρὸς τὴν μητέρα μάλλον τῆς Ἀδριανῆς.

— Καὶ ὁ Κ. Νοέλ καλλίτερα εἶνε, καὶ ἀρχίζει νὰ περιπατῇ μέσα εἰς τὴν κάμαραν. Ἄ! ξεύρετε, κυρία, προσέθηκεν ἐν ἀφελείᾳ ὑπερηφα-

νεῖα, ἐγὼ τὸν ἐπεριποιήθην! Μοῦ ἔδωκε τὴν ἀδειαν νὰ τὸν ἔξαγρυνῶ τοῦ ἔδωκα τὸ ζεστόν του, καὶ μοῦ ἔλεγε πάντοτε ἓνα καλὸν λόγον. Τώρα εἶνε μόνον ὁ Γιάννης εἰς τὸ κρεβάτι. Ἐχει πάντοτε ζέστη, καὶ λέγει λόγια ποῦ δὲν ἔχουν νόημα. Αὐτὸν τοῦλάχιστον δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ τὸν φυλακίσουν γρηγόρα.

— Νὰ τὸν φυλακίσουν; ἠρώτησεν ἐκπληκτος ἡ κυρία Δυχαμὲλ· τί λέγεις, κόρη μου;

— Πῶς, δὲν τὸ ξεύρετε; τὸ ἔλεγα ἐγὼ. δι' αὐτὸ ἠθέλησα νὰ σὰς εἰδοποιήσω, μολοντί κανεὶς δὲν μὲ ἀφινε, οὔτε ὁ Κ. Νοέλ, οὔτε ὁ πατέρας μου.

— Παναγία μου! τί συμβαίνει; ὑπέλαθεν ἀνίσυχος ἡ Ἀδριανή.

— Μάλιστα, μάλιστα, ἐξηκολούθησεν ἡ Πετροῦλα, ὡς μὴ ἀκούσασα τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν, ἤμου βεβαία ἐγὼ ὅτι ὅλα αὐτὰ ἐγίνοντο χωρὶς νὰ τὸ ξεύρετε, καὶ ἦλθα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Βλινύ. Ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν σταθμὸν ἀπήνησεν τὴν Ἰωσηφίαν, τὴν κόρην τοῦ φύλακος, αὐτὴν ποῦ ὀμιλεῖ τοῦ κυρίου Ἐκτορος. Μοῦ εἶπε ὅτι πηγαίνετε συχνὰ περιπατοῦν πρὸς αὐτὸ τὸ μέρος, καὶ νὰ ποῦ εἶχα τὴν τύχην νὰ σὰς ἀπαντήσω.

Διηγῆθη δὲ τότε ὅτι ὁ Κ. Λοβεδύ εἶχε μεταβῆ πρὸ τινων ἡμερῶν εἰς Βωβραί, ἐπὶ τῆ προφάσει νὰ ἰδῆ τοὺς ἀσθενεῖς, ὅτι εἶχε ζητήσῃ παρ' αὐτῶν ἔγγραφα πολύτιμα καὶ μέγα ποσὸν χρημάτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς ἓν μυστικὸν κιβώτιον, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠμπόρουν ἐκεῖνοι νὰ τοῦ τὰ δώσουν, τοὺς κατεμήνυσεν.

— Ἀπὸ τότε, κυρία, ἐξηκολούθησεν ἡ Πετροῦλα, ἐκατατυράνησεν τὸν Κ. Νοέλ, τὸν πατέρα μου καὶ αὐτὸν τὸν δυστυχῆ Γιάννη. Οἱ χωροφύλακες καὶ ὁ ἀνακριτὴς ἦσαν καθ' ἡμέραν εἰς τὸ κεφάλι των, καὶ ἀνέκριναν. Τόσον ὥστε ὁ Κ. Νοέλ ἐκιτρινίσει καὶ ὁ πατέρας μου ἐκλαίει. Ἐλεγον ὅτι τοῦ λόγου σας, καλὴ μου κυρία, ἐζητήσατε αὐτὰ τὰ πράγματα ποῦ ἐχάθησαν.

— Ἐγὼ! Παναγία μου! ἐφώνησεν ἡ κυρία Δυχαμὲλ. Ἐγὼ δὲν ζητῶ τίποτε, οὔτε ἤξευρα τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά.

— Εἶνε ἀπὸ τὰ συνειθισμένα τοῦ θεοῦ μου Λοβεδύ, εἶπε κατηφῶς ἡ Ἀδριανή. Ἐλπίζω ὅμως, Πετροῦλα, ὅτι τὸν Κ. Νοέλ, καὶ τοὺς φίλους του δὲν τοὺς ἐκακομεταχειρίσθησαν.

— Ὅχι ἀκόμη, ἀπήντησεν ἡ μικρὰ Γριβέ, προσποιουμένη πάντοτε ὅτι δὲν ἀπετείνετο εἰς τὴν Ἀδριανήν. Ἄλλ' ὁ δικαστὴς εἶπεν, ὅτι ἂν ἔως αὔριον δὲν εὐρέθῃ ἓνα κάποιον χαρτοφυλάκιον, ποῦ ἔχει μέσα, φθίνεται, πολλὰς χιλιάδας, θὰ τοὺς στείλῃ ὅλους εἰς τὴν φυλακὴν.

— Εἰς τὴν φυλακὴν! ὁ Κ. Νοέλ! ἐφώνησεν ἡ Ἀδριανή ἐκτὸς ἑαυτῆς. Ἀγαπητὴ μου μητέρα, δὲν πρέπει νὰ ἀνεχθῆς...

— Βεβαίως δὲν θὰ ἀνεχθῶ νὰ καταχρῶνται τοιοῦτοτρόπως τὸ ὄνομά μου. Ἄλλὰ εἰπέ μου, Πετροῦλα, σὲ παρακαλῶ, διατί ὁ πατέρας σου καὶ ὁ Κ. Νοέλ δὲν μὰς εἰδοποίησαν προηγουμένως;

— Δὲν ἤρξαθε εἰς τὴν Βωβραί, κ' ἔλεγον ὅτι ἤξεύρετε τί συμβαίνει. Δι' αὐτὸ ὁ Κ. Νοέλ, ὁ ὁποῖος εἶνε ὑπερήφανος, δὲν ἠθέλησε νὰ φανῆ ὅτι σὰς ζητεῖ χάριν, κ' ἔλεγε μάλιστα: «Ἄφου μὲ νομιζοῦν ἔνοχον, δὲν καταδέχομαι κἀν νὰ δικαιολογηθῶ. Ἄς μὲ κάμουν ὅτι θέλουν.» Καὶ μὰς ἐμπόδισε νὰ σὰς ἰδοῦμεν. Ἐγὼ ὅμως ὑποπτεύθηκα ὅτι ἐκεῖνος ὁ χονδρὸς κύριος, ὁ παρισινός, ἔχει τὸ χέρι του εἰς ὅλα αὐτά, καὶ δι' αὐτὸ ἦλθα. Ἄν τὸ μάθῃ ὁ Κ. Νοέλ, θὰ θυμώσῃ, εἶμαι βεβαία· προσέθηκε στενάζουσα.

— Ἐκαμὲς καλά, Πετροῦλα, ὑπέλαθεν ἡ Ἀδριανὴ εὐτόλμως, καὶ ἡ μητέρα μου ἔνοσέ πολὺ καλὰ τὴν δικαίαν ὑπερηφάνειαν τοῦ Κυρίου Νοέλ. Αὐτὸ δὲ ἔμενον, ὕστερα ἀπὸ τὰς τῶσας ἐκδουλεύσεις του, νὰ συμμερισθῶμεν καὶ πρὸς στιγμὴν τὰς ἀνοήτους αὐτὰς ὑπόφιας... Λοιπὸν, ἀγαπητὴ μου μητέρα, ὁ καιρὸς ἐπέγει... τί ἀποφασίζεις;

— Ἡξεύρω κ' ἐγὼ, κόρη μου! Πρέπει νὰ σκεφθοῦμεν, νὰ εὐρωμεν τρόπον...

— Τί νὰ σκεφθοῦμεν... Μήπως δὲν ἤξεύρομεν ὅτι πρέπει. Ἐγὼ λέγω ν' ἀναχωρήσωμεν εὐθὺς εἰς τὴν πόλιν. Νὰ ἰδοῦμεν τὸν κύριον Περρὲν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπίστρεψε τώρα, ἔπειτα τὰς ἀρχὰς τῆς Βωβραί, καὶ νὰ μὴ παραμελήσωμεν τίποτε, ἔως ὅτου ἐξασφαλίσωμεν ἐντελῶς... τοὺς ἀνθρώπους, πρὸς τοὺς ὁποῖους ἔχομεν τῶσας ὑποχρεώσεις.

— Ἄς εἶνε, κόρη μου. Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν πόλιν, ἔστω καὶ μὲ ἀμάξι ἀγροτικόν, τὸ ὁποῖον νὰ ἐνοικιάσωμεν... Εὐχαριστῶ, κορίτσι μου, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Δυχαμὲλ, στρεφομένη πρὸς τὴν Πετροῦλαν. Καλὰ ἔκαμες νὰ ἔλθῃς νὰ μὰς ἰδῆς. Τώρα ἠμπορεῖς νὰ εἰπῆς τοῦ πατρὸς σου ὅτι δὲν ἔχει πλέον τίποτε νὰ φοβηθῆ.

— Εὐθὺς ἀμέσως... εἶν' ἐκεῖ κάτω κ' ἐργάζεσαι εἰς τὸν μεγάλον δρόμον.

Καὶ προσκλίνας ἀπεμακρύνετο, ὅτε ἡ κυρία Δυχαμὲλ τῆ εἶπε:

— Ποῦ πηγαίνεις ἀπ' ἐκεῖ; Δὲν εἶνε ὁ δρόμος σου.

— Τὸ ξεύρω κυρία... ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἠμπορεῖ ν' ἀπαντήσω αὐτῇ τὴν Ἰωσηφίαν, καὶ δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ τὴν ἰδῶ.

— Διατί, κόρη μου;

— Φλυαροῦν, βλέπετε, εἰς τὴν πόλιν ὅτι ὁμιλεῖ μὲ τὸν νέον κύριον τὸν παρισινόν... Μὴν εἰπῆτε ὅμως σὰς παρακαλῶ, τοῦ Κ. Νοέλ ὅτι μὲ εἶδατε...

Καὶ ἀνεχώρησεν ὑπὸ τὰ δένδρα.

Ὅτε ἡ Πετροῦλα ἐξετόμισε τὰς ἀφελεῖς τῆς ἀποκαλύψεις περὶ τῆς Ἰωσηφίνας καὶ τοῦ Ἐκτορος, ἡ κυρία Δυχαμὲλ ἐθειώρησε τὴν θυγατέρα της. Ἄλλ' ἡ Ἀδριανή, ἥτις δὲν εἶχε προσέξει ἐν τῇ ταραχῇ της, εἶπεν ἀθμονοῦσα: — Πηγαίνωμεν, πηγαίνωμεν, μητέρα· τί περιμένομεν;

Διερχόμενοι τὸν ἀνθῶνα, εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι τοῦ Κ. Λοβεδύ, ὅστις ἐφάνετο κατασκοπεύων αὐτάς. Ἡ κυρία Δυχαμὲλ, ἀφου ταπεινῆ τῇ φωνῇ ἀντήλλαξε λέξεις τινὰς μετὰ τῆς Ἀδριανῆς, ἐπλησίασεν αὐτὴν καὶ τῇ εἶπε:

— Λοβεδύ, ἔχομεν ἀνάγκην ἀμάξης, νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Βωβραί, ἐγὼ καὶ ἡ κόρη μου.

— Ἐξάρετα, ἀγαπητὴ μου Λουίζα. Δὲν εἶσθε κυρία ἐδῶ; Θὰ διατάξω νὰ ζεῦξουν ἀμέσως. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς συνοδεύσω;

— Θὰ ἦτο κατάχρησις τῆς ὑπομονῆς σας, διότι ἔχομεν πολλοὺς δρόμους νὰ κάμωμεν. Ὁ Βερναρδῆς ἀρκεῖ.

— Πάρατε τοῦλάχιστον τὸν Ἐκτορα, ὁ ὁποῖος εἶν' ἐλεύθερος.

— Δὲν μὰς χρησιμεύει... Διατάξατε, παρακαλῶ, τὸ ἀμάξι· θὰ ὑπάγωμεν μόναι.

Καὶ ἀνέβησαν ταχέως εἰς τὸ δωματίον των, ἵνα ἐνδυσθῶσιν.

Ὁ τραπεζίτης ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Κάποιον θὰ εἶδαν καὶ ἔμαθαν τίποτε, ἐπιθύρησε. Κ' ἐκεῖνος ὁ ἀνόητος τρέχει τὰ περιχώρα καὶ γλυκομιλεῖ μὲ τὰ κορίτσια. Πῶς θὰ τελειώσουν ὅλα αὐτά;

Ὅχι ἦττον ἐνόει, ὅτι ὁ καιρὸς τῶν πλαγιοδρομιῶν εἶχε παρέλθει, καὶ ἐκ τοῦ εὐσταθοῦς ἤθους τῆς γυναικαδελφῆς του ἔκρινεν, ὅτι πρὸ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως ἤθελεν αὐτὴ προσθῆ εἰς ἐκφανῆ βῆξιν. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ παραγγεῖλῃ νὰ ζεῦξουν, ἀφου προηγουμένως ἔδωκε μυστικὰς ἠδηγίας εἰς τὸν ἀμάξι-ἡλάτην.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἡ ἀμάξι ἀνέμενον ἐν τῇ αὐλῇ ἡ δὲ κυρία Δυχαμὲλ καὶ ἡ θυγάτηρ της ἐπανελθοῦσαι ἐπέβησαν αὐτῆς.

Ἐνῶ ἠτοιμάζοντο ν' ἀναχωρήσωσι, ἐπλησίασαν οἱ δύο Λοβεδύ. Ὁ Ἐκτορ, πρὸ μικροῦ μόλις ἐπανελθὼν καὶ συνομιλήσας βραχέως μετὰ τοῦ πατρὸς του, προσεποιεῖτο ἦθος κατηφῆς καὶ ζοφερόν.

— Θεῖα μου, ἀγαπητὴ μου Ἀδριανή, ἠρώτησε, διατί δὲν μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς συνοδεύσω; τί ἀφορμὴν δυσαρσεκείας ἔχετε ἐναντίον μου;

— Καμμίαν, ἀπήντησεν ἡ κυρία Δυχαμὲλ· ἀλλ' ἔχομεν ὅλους διόλου ἰδιαιτέρας μὰς ὑποθέσεις, ὅπως ἔχεις καὶ σὺ τὰς ἰδικὰς σου, Ἐκτορ. Ὁ νέος Λοβεδύ ἐφάνη πως θορυβηθεὶς ἐκ τῆς δραμύτητος τῆς ἀπαντήσεως.

— Δὲν συλλογίζεσθε, ὑπέλαθεν, ὅτι ὑπάρχουν

είς τήν Βαβυράϊ άνθρωποι οί όποιοί δέν είνε φίλοι σας; Έκείνοι οί όποιοί σάς αφήρεσαν μεγάλην χρηματικήν ποσότητα, και έγγραφα τά όποία σας άνήκον...

— Έγνωρίζατε λοιπόν τήν κατηγορίαν αύτήν, τήν όποιαν έγώ και ή κόρη μου μόλις πρό όλίγου έμάθαμεν;

— Άγαπητή μου μητέρα, διέκοψεν ή Άδριανή, ή καιρός περνώ, και ή παρουσία μας είνε πολύ άναγκαία...

— Άδριανή, σκληρά Άδριανή, είπεν ό Έκτωρ διά βαιάς και μελοδραματικής φωνής, ήρσιες φαίνεται να βδελύττεσαι τήν οικίαν αύτήν, όπου άπολαμβάνεις τόσον σεβασμόν και τόσην αγάπην...

— Η Άδριανή καιτοι προκατειλημμένη, έφρικίασεν άκουσα.

— Έλα, Έκτορ! είπε να με φοβίσης θέλεις, να με άπειλήσης;

— Δέν άπειλώ σε, Άδριανή, διότι σε άγαπώ τόσον, ώστε... Έμέ μόνον, έμέ, και σου όρκίζομαι, ότι άν άπόψε...

— Ο Κ. Λοβεδύ βστις είχε προσεγγίσει, έσπευσε να παρεμβή.

— Έκτορ, καυμένη, είπε ταπεινή τή φωνή, θέλεις να μου σπαράξης τήν καρδιάν με τάς άνοήτους αύτάς παραφοράς σου; Σύνναθε, και συλλογίσου ότι ούτε ή θεία σου ούτε ή έξαδέλφη σου έχουν καμμίαν άφορμήν...

Κατά τήν παράδοξον αύτήν σκηνήν ή Άδριανή έόίγα, άποστρέφουσα πάντοτε τήν κεφαλήν άλλ' ή κυρία Δυχαμέλ, ή τοσοούτον συνήθως εύπιστος, έκλινε πρός τόν πατέρα και τόν υιόν, λέγουσα:

— Έλάτε, έλάτε! Ο Έκτωρ είναι φρόνιμος, δέν θα θελήση να λυπήση τήν κόρην του φύλακος.

Και ώφελουμένη εκ τής καταπλήξεως, ήν οί λόγοι ούτοι έπροξένησαν εις τούς δύο Λοβεδύ, προσέθηκε μεγαλοφώνως.

— Τράβα Βερναρδή!

Ο άμαξήλάτης ήγγισε διά τής μαστιγος τούς ήππους του και ή άμαξα έκίνησεν. Ένώ δ' άπεμακρύνετο, ό Έκτωρ όρθωθείς έφώνησε τραγικώς:

— Άδριανή, ένθυμήσου ότι ώρκίσθην και ότι θα έκτελέσω τόν όρκον μου!

Ο Λοβεδύ και ό υιός του έπανήλθον εις τήν αίθουσαν κατάπληκτοι.

— Ωρκαίαν σκηνήν έπαιξες, είπεν ό τραπεζί-

της αλλά φοβούμαι, δέν θα έπιτύχωμεν. Έχουν λυπηράς προλήψεις, και τούς έμπνεεις περισσότερο φόβον παρά λύπην. Τι θέλεις να εκτίθωσαι με τήν κόρην του φύλακος;

— Δέν είσαι άρμόδιος πατέρα, νομίζω, να με μαμφθής δι' αύτό, διότι άλλοτε... ές είνε! αλλά μή σε μέλει, και δέν έντροπιάζομαι έγώ.

(Έπεται συνέχεια)

ΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

Προτού κατασταθώσιν οί σιδηρόδρομοι, τι είνε σήμεραν, διήλθον τρεις διακεκριμένες περιόδους, όπως και πάν άλλο δημιουργημα. Διήλθον τήν περίοδον τής γενέσεως και νηπιότητος, τήν περίοδον τών δοκιμών και τήν τής επεκτάσεως αυτών.

Η περι κατασκευής σιδηρόδρομων ιδέα εγενήθη όριστικώς περι τάς αρχάς του παρόντος αιώνος, και προήλθεν εκ πολλών προηγουμένων. ών τά κυριώτερα είνε τά εξής: εν πρώτοις ή ιδέα τής τελειοποιήσεως τών παλαιών υδών τής συγκοινωνίας, ή ανάγκη τής ταχυτέρας μεταβάσεως και αύξήσεως τών μεταφορών και ή γνώμη τής εφαρμογής του άτμού προς κίνησιν και επ' αύτής τής γής ως εγένετο και εις τήν κατάθάλασσαν και τούς ποταμούς μεταφοράν. Έν Άγγλια κυρίως ανεπτύχθη ή προς τούτο κίνησις. Έν τή εποχή τής γενέσεως αυτής τά κτήματα εν Άγγλια είχαν ήν αξίαν έχουσι και σήμεραν. Διά τούτο εν αύτῃ τῃ αρχῃ του ζήτηματος ήρξατο ή ένασχόλησις πώς να κατασκευασθώσι και διατηρηθώσιν αι νέαι υδοί τής συγκοινωνίας. Οί μεγάλοι ιδιοκτήται γαιών, θέλοντες ν' άποδώσωσι μεγαλύτεραν αξίαν εις τά κτήματα, μωρίας κατέβαλλον προσπαθείας προς άνάπτυξιν τών μέσων τής συγκοινωνίας. Γότε άνέθορεν εις μέσον τó σύστημα του Μάκ Άδάμ, όπερ τοσοούτον επέτυχε, καθώς και του Στέφενσον, όπερ συνίστατο εις τήν τοποθέτησιν εν ταίς υδοίς συνδεδεμένων λίθων σχηματιζόντων δύο γραμμάς επ' ών θα έστηρίζοντο οί τροχοί τών άμαξών.

Ότε δὲ τó πρόβλημα τής τών υδών κατασκευής ελύθη κατ' αρχήν, ήρξαντο σκεπτόμενοι περι τής εφαρμογής του άτμού εις τά όχήματα. Κατά πρώτον κατασκευάσθησαν άτμάμαξαί τών υδών διότι έπίστευον ότι μετά τήν γενομένην πρόοδον εις τήν κατασκευήν υδών τó τοιοούτον σύστημα ήτο τó βριστον πάντων. Ότε όμως παρετήρησαν ότι τó νέον σύστημα ούδόλως συνετέλει προς πρόοδον, και ότι ή ταχύτης μόλις ήξήσεν, ένόησαν ότι ό σιδηρόδρομος έμελλε να λύση όριστικώς τó ζήτημα. Άπο τής στιγ-

μῆς ταύτης ήρξαντο δοκιμαί προς τούτο. Ητο δὲ τότε τó έτος 1825, και ή χρονολογία αύτη δύναται να θεωρηθῃ ως άφετηρία τής κατασκευής τών σιδηρόδρομων. Πρό τούτου εν Άγγλια ειθίζετο να τοποθετώνται κατὰ γῆς ελάσματα προς εύχερεστέραν μεταφοράν τών έμπορευμάτων. Τά ελάσματα ταύτα κατ' αρχάς ήσαν ξύλινα, μετά ταύτα εκ χυτου σιδήρου. Έγίνετο δὲ χρήσις εν τοίς άνθρακοφόροις διαμερίσμασι τής Άγγλιας δια τήν μεταφοράν του άνθρακος μέχρι του λιμένος. Τά πρώτα σιδηρά ελάσματα έτοποθετήθησαν κατὰ τó 1776 εν τινι άνθρακαρυχείῳ τής Σεφίλδ' υπό του μηχανικού Τζών Κούρ. Τό τοιοούτον άπέτελει σημαντικήν πρόοδον, έπρεπε όμως να περιέλθῃ ήμισυς αιών προτού τά σιδηρά ελάσματα χρησιμοποιθώσι προς όδοποιάν. Έν τῷ μεταξῷ οί σιδηρόδρομοι ανεπτύχθησαν. Κατά τó 1820, μόνον εις τά περίξ του Νιουκάσσελ ύπήρχον 600 χιλιόμετρα ελάσματα εν τε ταίς ύπογείαις στοαίς τών μεταλλείων και εν τῇ επιφανείᾳ. Αί φορτηγοί άμαξαί αι φέρουσαι τούς άνθρακας άπό τών μεταλλείων μέχρι τών ποταμών έφθανον μέχρι τής όχθης και εκείθεν έξεχύνοντο τά φορτία εν τοίς πλώιαις. Εις άλλην τινά άκραν τής Άγγλιας εν Ουαλλία, τῇ κομητείᾳ του Γκλαμοράν, κατὰ τήν αύτήν εποχήν ύπήρχον 400 χιλιόμετρα σιδηροστρώτων υδών αι: τά άνθρακοφόρα διαμερίσματα.

Και τής τών άτμαμαξών άνακαλύψεως έπίσης προηγήθησαν κοπιώδεις αγώνες. Κατά τó 1804 έδοκιμάσθη επί τινος όδου είδος άτμομηχανής, χωρίς όμως να έπιτύχῃ τήν προσοχήν του κοινου. Κατά τó 1814 νέα μηχανή τής έφευρέσεως Στέφενσον εφαρμoσθησα επί σιδηρών ελασμάτων άπέτυχε. Επί τέλους όμως έπιτυχία έστεψε τάς δοκιμάς. Κατά τήν παρούσαν εποχήν ύπάρχουσιν εν τῇ ύψηλῳ 450,100 χιλιόμετρα σιδηρόδρομων εν ενεργείᾳ, εκ τούτων δὲ 427,740 πλατείς και 22,360 χιλιόμετρα στενοί. Τó σύνολον τούτο διανέμεται ως εξής. Έν Εύρώπῃ 183,188 χιλιόμετρα, εν Άμερικῇ 217,933, εν Άσία 29,389, εν Άφρικῇ 5866 και εν Αύστραλιᾳ 10,724. Έν τῇ Εύρώπῃ δὲ πάλιν διανεμόνται ως εξής. Η Γερμανία έχει 35,907 ή Μεγάλη Βρετανία 30,179. Η Γαλλία 29,688 ή Ρωσία 22,111, ή Αύστρουγγαρία 20,850 ή Ιταλία 9,453, ή Ισπανία 6,251. Εις τελευταίαν μοίραν έρχεται ή Ελλάδα. Ο συγγραφεύς, εν άγνοία τής τελευταίον γενομένης εν τούτῳ προόδου εις τήν ήμετέραν πατρίδα, άπονέμει αύτῇ 22 μόνον χιλιόμετρα σιδηρόδρομων, πράγματι δὲ μετά τήν κατασκευήν τοιοούτων εν Θεσσαλίᾳ, Άττικῇ, Πελοποννήσῳ και Λαυριείῳ ή Ελλάδα κέκτηται νῦν περι τά 600 χιλιόμετρα.

Αί δαπάναι τής κατασκευής άπάντων τών

σιδηρόδρομων τής γῆς άνέρχονται εις 107,682, 797,000 φράγκα.

Έν Εύρώπῃ	66,300,126,000
Άσία	3,133,756,000
Άφρικῇ	355,753,000
Άμερικῇ	36,330,404,000
Αύστραλιᾳ	1,562,758,000
Οί σιδηρόδρομοι μεταφέρουσι κατ' έτος	
Ταπεινώτας . . . . . Τόνους έμπορευμάτων.	
Έν Εύρώπῃ 1,423,123,626	800,108,370.
Άμερικῇ 326,458,652	415,363,722.
Άσία 71,223,218	17,558,666.
Άφρικῇ 4,856,275	2,344,581.
Αύστραλιᾳ 38,742,262	6,300,458.

Τοιαύτη είνε εν δλοκλήρῳ τῷ κόσμῳ σήμερον ή κατάστασις τών σιδηρόδρομων εν τούτου καταφαίνεται ή μεγίστη σπουδαιότης τών σιδηρόδρομων, διότι εκ τούτων έξαρτώνται τά τε κοινωνικά, οικονομικά και στρατιωτικά συμφέροντα πάντων τών εθνών.

ΤΑ ΠΑΙΓΝΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΩΝ

Ο πρίγκιψ τής Ουαλλίας όλίγας ήμέρας πρό τών τελευταίων σεισμών εις τά νότια τής Γαλλίας διατρίβων, έφθασεν εις Μόνακο και χάριν διασκεδάσεως άπεπειράθη να δοκιμάσῃ τήν τύχην του εις μίαν παρτίδα Lrentie et quarante. Τό άποτέλεσμα ήτο τοιοούτον ώστε ό πρίγκιψ ήθεσε τó κερδήθην ποσόν επί τής ρουλέττας, εξ ής πάλιν εκέρδισε, και μάάλιστα όχι εύκαταφρόνητον ποσότητα, ήτοι 6,000 λίρας στερλίνας, ειτα δὲ κατέλιπε τήν αίθουσαν. Και εν Βουδαπέστη δὲ, ένθα ό πρίγκιψ πρό ενός έτους έφιλοξενήτο υπό του κόμητος Γασσίλου Festetic ενέγειτο πολυς λόγος περι τής τύχης αυτου. Διότι ή μέλλων κυρίαρχος τής Άγγλιας εν μίᾳ και μόνη νυκτι εν τινι συναναστροφῇ εύγενών εκέρδισε τó ποσόν ήμισεος σχεδόν εκατομμυρίου φιορινίων, μεθ' ό άνήγγειλεν εις τούς συμπαίκτοράς του ότι θα άνταποδώσῃ τó παιγνίδιον εύθις μετά τήν επιστροφήν του από του κυνηγεσίου. Και όντως ό πρίγκιψ μετά 14 ήμέρας επέστρεψεν εις τήν αύτήν συναναστροφήν, ή δὲ άνταπόδοσις έστολχισεν εις τούς άντιπάλους του έτερα 80,000 φιορίνια. Και κατὰ τά βασιρικά κυνηγεία εΐσισται ενίοτε να παιζώνται εν διαφόροις παιγνίοις μικραί ποσότητες. Όταν ό διάδοχος του θρόνου τής Αύστρίας Ρουδόλφος διέτριβε παρά τῷ αυτοκράτορι Γουλιέλμῳ εν τῇ επαύλει του Letzlingen, έπαιξε μετά 4 άλλων μίαν παρτίδα σφαριστηρίου, επ' ής εκαστος έΐσταν άνά 50 λεπτά.

Ὁ αὐτοκράτωρ καρδίας μετέβη εἰς τὸν κοιτῶνα, ἀλλὰ λησμονήσας σημεῖωσίν τινα καὶ θέλων νὰ διηγήσῃ πρὸς τὸν ἀρχικυνηγὸν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ παικτῆριον, ἔνθα εὔρε τούτους προηγουμένους ἀρχίζοντας τὸ χαρτοπαίγιον. « — Τί παίζετε ; » ἠρώτησε. « — Ἐνα παιδικὸν παιγνίδιον, Μεγαλειότατε, (Naschi-Waschi) ». « — Τότε δύναμαι νὰ παίξω καὶ ἐγώ », ἀπήντησεν οὗτος καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ πρὶν κερδηθέντα χρήματα, δι' ὧν ἐκέρδισε καὶ πάλιν. Ὁ αὐτοκράτωρ γελῶν ἔρριψε τὰ χρήματα εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ γαλεκίου του, ὅταν δὲ ὁ ἀρχικυνηγὸς εἶπεν αὐτῷ ὅτι δύναται νὰ θέσῃ ἐκ δευτέρου, « Ἐυχαριστῶ, » εἶπαν ὁ αὐτοκράτωρ ἡσθήμερον ἔβγαλα τὰ ἔξοδά μου » καὶ ἀπῆλθεν.

Ο ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Σύρε, παιδί μου, σὲ τὸ καλὸ, παιδί ἀγαπημένο
 ἦλθ' ἡ στιγμή ἄν τὸ πουλί ν' ἀνοίξῃς τὰ φτερά σου,
 νὰ πῆς σὲ κόσμῳ ξένο,
 ποῦ ἔάν ἀγῆ καλοκαιρὴ ξανοίγῃ μ' προστά σου.
 Σὲ τὸ νοῦ σου θνεῖρα χρυσῶ τραγῦρα φτερουγίζου,
 μὰ χίλιαις ἔννοιας τὴν καρδίᾳ τῆς μάνας βρασανίζου.
 Τῆς λύπης τὸ σκληρὸ μαχαίρι
 εἶνε ἀκόμη ἀβλαβὸς μετ' αὐτὸ τοῦ χέρι !
 Ἄκουσε τί θὰ σοῦ εἰπῶ, κ' ἄς σοῦ γραφοῦν οἱ λόγοι
 μέσ' τὴν ψυχῇ τὴν ἀπαλή.
 Καρδίᾳ ὅπου ἡ λύπη τρώγει,
 μ' ἀγγέλου φώτισε λαλεῖ.
 Ἐν' ἕνας μαῦρος πίνακας ὁ κόσμος καὶ καθίζεις
 ἐμπρὸς του καὶ σὲ χέρι σου πέρνεις χρυσὸ κοντύλι
 καὶ τὴν ἄθωα σου ψυχῇ ἀπάνω ζωγραφίζεις.
 Γράφεις ἀγγέλους μὲ γλυκὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη,
 ἔρωτας γράφεις μὲ λουλούδια
 καὶ πανηγύρια καὶ τραγῶδια !
 Μὰ μίαν ἀγῆ θὰ σηκώθῃς
 καὶ σὲ σκοτάδι θὰ βρεθῇς.
 Ὅλαις αὐταῖς ἡ χάρις του καὶ ὅλα τὰ στολίδια
 ἀπ' τὴν καρδίᾳ σου βγαίνουνε, τοῦ νοῦ σου 'νε
 [παιγνίδια.

Ἄν κάπου σοῦ χαμογελᾷ κανένα λουλουδάκι,
 πολλὰ λουλούδια γνῶριξε πῶς ἔχονε φαριμάκι.
 Ἐχθρούς καὶ φίλους πρόσεγες γινάτι καὶ φίλου χέρι
 τὴν πλεῖο ἀγιάτρευτη πληγῇ συχνὰ μᾶς καταφέρει.
 Ὅλα νὰ ὑποπτεύσῃσαι, καὶ τὸ καλὸ ἀκόμη,
 κ' ἔχε τὸ νοῦ σου ἄγρυπνο στοῦ χερσὶ τῆ γνῶμη·
 γινάτι συχνὰ καὶ ἡ πηγὴ ποῦ βγαίν' ἡ καλοσύνη
 εἶνε θολή κ' ἀκάθαρτη καὶ θάνατο μᾶς δίνει.
 Κακογλωσσὶά μὴ σὲ τρομάξῃ,
 ἀλλ' ὅτε καὶ ὁ ἔπαινος νὰ μὴ σὲ ἀφαρπάξῃ.
 Οἱ φίλοι ποῦχουν πλούσια σὲ ἔπαινο τὸ στόμα
 μᾶς βλάπτουν περισσότερο κ' ἀπ' τοὺς ἐχθρούς ἀκόμα.
 Τίποτε ἀπ' τὸ δρόμο σου νὰ μὴ σε παρεσύρῃ !
 Ἄν τὸν καλὸ ἀρμένιζε καὶ σὺ παραβοκῆρη,
 ὅπου τὸ δρόμο του πηγαίνει,
 καὶ ἂν γελᾷ ἡ θάλασσα, κ' ἂν ἦνε θυμωμένη.
 Ἐκεῖ ποῦ πῆς, παιδάκι μου, πολλοὶ ἐνιτευθῆκαν
 μὰ λίγο πίσω ἐστραφῆκαν.
 Εἶνε πολλοὶς Νεσάιδες ἐκεῖ χρυσομαλλοῦσαις,
 ποῦ μαγεμένη ἀγκαλιὰ στοὺς ξένους νηούς ἀνοίγουν.
 Ἐάν τῆς φρικταῖς ἀναρρεούσαις,

ποῦ σέρνονε στὰ βᾶθη των τὰ πλοῖα καὶ τὰ πνίγουν.
 Στῆς ψεύτικαις ἀγάπαις σου, στῆς ψεύτικαις χαραῖς σου
 ἔχ, τὴν ἀγάπη μὴ ξεχνῆς τῆς μάνας σου ποτὲ σου.
 Ἄν τὸ ἄθωο γάλα τῆς ποῦ σ' ἔχει ἀναθρέψῃ,
 εἶνε ἀγνή καὶ ἀδόλη καὶ βράσανα δὲν ἔχει·
 καθὼς ἐκεῖνο, τῆς ζωῆς τὴν εὐλογία βρέχει,
 καὶ, ἀγαπᾷς δὲν ἀγαπᾷς, αὐτὴ δὲν θὰ στεριέψῃ.
 Μὴ λησμονῆς τῆ μάνα σου, ὅπου δὲν ἔχει ἄλλη
 στὴ γῆ ἀγάπη περὶ μεγάλη.
 Μὴ λησμονῆς, παιδάκι μου, αὐτὸ τὸ φτωχικὸ μας,
 ποῦ πέρασε τὰ χρόνια σου τὰ ποῖο εὐτυχισμένα·
 εἶν' ἄγια κ' εὐλογημένα

τὰ μέρη ποῦ τὰ κόκκαλα κοιμοῦνται τῶν γονηῶν μας !
 Ἐὰ δάκρυα τῆ μάνα πνίγουν,
 κλαῖνε κ' οἱ δυὸ ἀγκαλιασμένοι,
 οἱ ναῦται τὸ κανὶ ἀνοίγουν,
 τὸ πλοῖο περὶ δὲν περιμένει.
 Ὅσα ὁ λόγος δὲν προφθάνει
 τὰ ἀποσώνουν τὰ φιλιά,
 κ' ἡ λυπημένη τους ματιὰ
 ποῦνε σὲ δάκρυα λουσιμένη.
 Ἀκίνητη, καθὼς οἱ βράχοι
 ἐκεῖ τῆς ἀκροθαλασσίας,
 ἡ μάνα κίθεται μονάχη
 σὴν ἔγαλμα ἀπελπισίας.
 Θωρεῖ τὸ πλοῖο νὰ χωνεύῃ
 μέσα σὲ θάλασσα μεγάλη,
 σὴν ἕστος ὅπου ταξιδεύει
 ἔς κύμα δίχως περιγιάλι.
 Ἦ ἔστερῆν ἡ τότε νοιάδι,
 τότε τῆς λύπης τὸ θερμὸ
 μέσ' τὴν καρδίᾳ τῆς ἐσηκῶθη
 μ' ἔννοιας καὶ πόνους χίλιους δυό.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΒΑΘΙΟΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Χειρότερος τροχὸς τῆς ἀμάξης εἶνε ὁ τρίτων περισσότερο.

Τὸ τείνειν πρὸς τὴν δόξαν δεικνύει τὸ μέγα πνεῦμα, τὸ περιφρονεῖν τὴν δόξαν τὴν μεγάλην καρδίαν.

Ὀλίγιστοι γνωρίζουσι πόσον πολλὰ πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις ἕνα γνωρίση πόσον ὀλίγα γνωρίζει.

ΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟΝ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΟΥ

Περὶ τοῦ ἄρτι οἰκοδομηθέντος κτιρίου τοῦ Δρομοκαΐτειου Φρενοκομείου, οὗτινος λίαν προσεχῶς ἄρχεται ἡ λειτουργία, παρέχομεν σήμερον τὰς ἐξῆς πληροφορίας περὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ διαρρυθμίσεως.

Μεγάλῃ φροντίδι καταβλήθη ἀπ' ἀρχῆς, ὅπως ἡ διαρρυθμίσις τοῦ καταστήματος γένηται τοιαύτη, ὥστε ν' ἀμιλλᾶται κατὰ τὴν τάξιν, τὴν καθαριότητα, τὴν ἄνεσιν, καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν

κὴν θεραπείαν πρὸς τὰ ἐν Εὐρώπῃ ἄριστα τοιαύτης φύσεως καταστήματα. Καὶ τῷ ὄντι, ἐκ πρώτης ὄψεως ὁ ἐπισκεπτόμενος αὐτὸ μετ' εὐχαριστήσεως βλέπει, ὅτι ὁ σκοπὸς μέλλει ἀφαικτικῶς νὰ ἐκπληρωθῇ. Εἰς τὰς μεγάλας ἐκείνας αἰθούσας κυκλοφορεῖ ἐλευθέρως ὁ ἀήρ, δι' ἐπὶ τοῦτω συσκευῶν ἀνανεούμενος, ἀφθόνως δ' εἰσέρχεται τὸ φῶς διὰ τῶν μεγάλων παραθύρων, ὧν αἱ ὕελοι προφυλάσσονται ὑπὸ λεπτῶν σιδηρῶν ράβδων καθέτως τοποθετημένων. Μετ' ἀπερίττου φιλοκαλίας διακοσμήθησαν αἱ αἴθουσαι καὶ οἱ θάλαμοι, μετ' ἐπιμελείας δ' ἐγένετο ἡ προμήθεια πάντων τῶν ἀπαιτουμένων ἐπιπλῶν καὶ σκευῶν. Μικρὰ κηπάρια φυτεύονται ἐντὸς τοῦ περιβόλου ἀλλὰ πλὴν αὐτοῦ τὸ Δημόσιον παρεχώρησεν εἰς τὸ κατάστημα μεγάλῃν ἔκτασιν γαιῶν, ἐκτεινομένων μέχρι τῶν παρακειμένων λόφων, ὅπου δύναται νὰ περιπατῶσιν οἱ ἀσθενεῖς, ἐφουτέθησαν δ' ἐν τῇ ἐκτάσει ταύτῃ περὶ τὰς διασχίλιας πύκας, εἰς τρόπον ὥστε μετὰ τινα χρόνον σχηματισθήσεται μικρὸν χλοερὸν δάσος.

Τὸ κατάστημα συνίσταται ἐκ τεσσάρων χωριστῶν οἰκοδομημάτων, ἧτοι τοῦ Διευθυντηρίου, ὅπου θὰ διαμένῃ ὁ διευθυντὴς μετὰ τῆς οικογενείας του, τοῦ Θεραπευτηρίου τῶν ἀνδρῶν, τοῦ τῶν γυναικῶν καὶ τοῦ καταστήματος τῆς ὑδροθεραπευτικῆς· ἐκατέρωθεν τοῦ τελευταίου τούτου ὑπάρχουσι δύο πτέρυγες μετὰ κελλίων διὰ τοὺς μανιακούς ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Εἰς ἐκάτερον τῶν δύο θεραπευτηρίων ὑπάρχει χωρὸς διὰ πενήτηκοντα ἀσθενεῖς. Διαίρουσιν οὗτοι εἰς δύο κατηγορίας· οἱ τῆς πρώτης θὰ πληρόνωσι 350 δραχμὰς κατὰ μῆνα, οἱ δὲ τῆς δευτέρας 250. Ἐκαστος τῶν τῆς πρώτης τάξεως ἀσθενῶν θὰ ἔχη εἰς ἀποκλειστικὴν του χρῆσιν τρία δωμάτια, τουτέστιν ἕνα κοιτῶνα, ἕν πρὸς καλλιπασμὸν μετὰ ἱματιοθήκης καὶ νηπητῆρος καὶ μίαν μικρὴν αἴθουσαν μετ' ἐστίας. Ἐκαστος τῶν τῆς δευτέρας τάξεως θὰ ἔχη ἕνα κοιτῶνα ἰδιαιτέρον, ἐπικοίτους δὲ τὰς ἄλλας αἰθούσας, ὅπως διέρχεται τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν ἐτέρων πασχόντων ἐκ τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Εἰς τοὺς πάσχοντας τῆς β' κατηγορίας θὰ χορηγῆται ἐπίσης τροφὴ ἐκλεκτὴ εἰς ἴσην ποσότητα μὲ τὴν χορηγουμένην εἰς τοὺς τῆς α', διαφέρονσα δὲ μόνον κατὰ τὴν ποιικίαν. Ὅπως ὑπάρχῃ ἐγγύησις περὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς παρεχομένης εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τροφῆς, ἐκ τῆς αὐτῆς τροφῆς θὰ λαμβάνῃ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος. Χάριν ψυχαγωγίας καὶ διασκεδάσεως θὰ ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα αἴθουσα σφαιριστηρίου διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ κλειδοκυμβάλου διὰ τὰς γυναῖκας.

Εἰς τὸ κατάστημα θὰ γίνωνται δεκτοὶ καὶ πένητες, ἀλλ' ὁ μικρὸς ἀριθμὸς αὐτῶν ἐνεχεν

τῶν μικρῶν πόρων τοῦ καταστήματος — διότι ἐκ τοῦ ἀρχικῶς διατεθέντος ποσοῦ μέγιστον μέρος ἐδαπανήθη διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ κτιρίου — ἔσται ἐπὶ τοῦ παρόντος πολὺ περιορισμένος. Σὺν τῇ αὐξήσει τῶν εἰσοδημάτων θέλει αὐξάνῃ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνδεδῶν, ὅστινες ἔσονται δεκτοὶ δωρεᾶν εἰς τὸ κατάστημα. Θὰ διαμένωσιν οὗτοι εἰς τμημα ὅπως ἀποκεχωρισμένον, ἔχοντες ἰδιαιτέρους κοινοὺς κοιτῶνας καὶ ἐστιατόριον καὶ εἰς οὐδεμίαν θὰ διατελώσιν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἀσθενῶν τῆς α' καὶ β' κατηγορίας.

Ἀναλόγως ἐπίσης τῆς αὐξήσεως τῶν πόρων τοῦ καταστήματος θέλουσιν εἰσαχθῆ καὶ ἑτεροβελτιώσεις καὶ προσθήκαι, ἀποθλέπουσαι κυρίως εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς εἰς τὰ ψυχικὰ καὶ νευρικὰ νοσήματα ὑπὸ τὴν ἡδηγίαν καταλλήλων καθηγητῶν.

Ἐξαιρετόν εἶνε τὸ τμημα τῆς ὑδροθεραπείας, τοποθετουμένων ἐν αὐτῷ τελειοτάτων μηχανημάτων, ἐπίτηδες ἐξ Εὐρώπης κομισθέντων. Τὸ ὕδωρ εὐτυχῶς ἀφθονεῖ ἐν τῷ καταστήματι.

Ἐν γένει τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο ἔδρυμα, οὕτινος τόσον ἐπαισθητὴ ἦτο ἡ ἔλλειψις μέχρι τοῦδε, παρέχει πάντα τὰ ἐχέγγυα τῆς εὐδοκίμησης καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ὠφελίμου σκοποῦ του διὰ τοῦ τελείου αὐτοῦ καταρτισμοῦ.

Τὸ κατάστημα εἶνε ἤδη ἑτοιμὸν ἡ λειτουργεῖα δ' αὐτοῦ ὁ ἀρχισὴν εὐθὺς ὡς ἐγγυρηθῇ ὁ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑποβληθεὶς Κανονισμὸς,

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν Παρισίῳ, Λονδίῳ, Βιέννῃ καὶ ἀλλαχοῦ ἤρξατο ἐφαρμοζομένη μεγάλη τις ἀναμόρφωσις ὡς πρὸς τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἀνδρῶν, προκληθεῖσα ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος τῆς Οὐαλλίας. Τὸ ἔθος τουτέστιν τοῦ κομδόνεσθαι ἄχρι λαμποῦ ἐν θερμοκρασίᾳ τῆς ἀτμοσφαιρας ἐπίστε 28 βαθμῶν, ὅπως πρ' ἡμῖν ἐν ὄρῃ θέρους, ὑποχωρεῖ εἰς τὴν ὀρθὴν σκέψιν τοῦ φορεῖν ἐνδύματα ἀνοικτά, εὐρέα καὶ ἀκούμωτα. Ἐνεκα τοῦ παλαιοῦ ἔθους ἐπίσης τὸ ὑποκάμισον ἦτο σχεδὸν ἀφανές καὶ τὸ σιδερωμα τοῦ στήθους ἀχρηστον. Διὰ τῆς νέας ἀναμορφώσεως καὶ τὸ ὑποκάμισον θὰ φαίνεται ἔτι, δυνατόν πλεονέτερον ὥστε δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν μόδον τῶν ἡμετέρων βρακοφόρων, ἂν τὸ κεντητὸν καὶ πλοῦσι τὸν ὑποκάμισον φαίνεται διὰ τοῦ γαλεκίου καλύπτον ὄλον τὸ στήθος.

Ἡ πρὸ πολλοῦ μελετωμένη ἐν Παρισίῳ πώλησις τῶν πολιτικῶν λίθων τοῦ γαλλικοῦ βασιλικοῦ εἴκου ὤρισθη διὰ τὴν 12 Μαΐου ἐ. ἔ. Οἱ λίθοι οὗτοι θὰ ἐκτεθῶσι πρότερον ἐν τῷ Pavillon de Flore πρὸς κοινήν θίαν. Τὸ γαλλικὸν δὲ ἔθικόν τυπωγραφεῖον παρσκευάζει ἔκδοσιν καταλόγου τῶν κοσμημάτων τούτων, ὅστις θὰ εἶνε αὐτὸς οὗτος καλλιτέχνημα τυπογραφικῆς τέχνης.

Δείγμα της ιδιοτροπίας αυτής έδειξεν ή Τύχη τελευταίου εν Σερβία. Ο καρδίας τον πρώτον αριθμόν του λαχείου του δανείου αυτόθι ήτοι 120,000 φρ. είχε ο διάδοχος Αλέξανδρος της Σερβίας.

Κατ' έτος ο Ρενν προεδραβει εν Πιρισίαις του επίσημου γεύματος του λεγομένου Κελτικού Συνδέσμου. Κατά τήν έφετεινόν συμπόσιον έξεφώνησε κλιεπέστατον λόγον, είπών προς τοίς άλλοις τά έπόμενα: «...Δέν είμεθα (ήμείς οι Βρετανοί) άλαζόνες και πεφουημένοι, όπως λαοί τινες οίκουσαντες εν τώ κάμω τούτω. Τηρήσωμεν την ιδιοφυίαν μας, ήτις συνίσταται εν τή απλότητι' ώμεν φαιδροί... Ο άλληθής φιλόσοφος είναι έκείνος, όστις πάντοτε μειδιεί. Ας άγαπήμεν τον κόσημον όπως έχει βεβαίως πρέπει να συντελώμεν εις βελτίωσιν αυτού, αλλά να ώμεν και αυτάρκει, άρνούμεν εις ότι ή Θεία πρόνοια έδώρησεν ήμίν... Συγχωρεί ένθυμούμαι τους άγιους τους όποιους λατρεύομεν εις την Βρεταννίαν: διότι έξ αυτών έκπηγάει πών ότι έχομεν. Γνωρίζετε βεβαίως τον άγιον Γέρω-Κίρη. Έν φαντάζομαι πολύ εύθυμον άνθρωπον, διότι διετήρησε την ειδικότητα να ύπανδρουή τάς παρθένους. Αλλά και ο άγιος Κέ, ο όποιος κρατεί εις χείρας πτηνά, τί σας λέγει; Έκοιμήθη ήμέραν τινα τόσον βαθείως, ώςτις τά πτηνά έλθόντα έπηξαν την φωλεάν των εις τό κοίλον της χείρας του, και ο άγιος είχε την άγαθότητα να εξακολουθήσθ τον ύπνον του, μέχρις ότου ή καλή συνεπήγη έντελώς και εξακολούθησαν οι νεοσσοί. Ας μιμηθώμεν αυτόν και άς διατηρήσωμεν έσσει την ειλικρινή καύτην άφέλειαν, ήν αναζητώ μεταξύ ήμών.» Χειροκροτήματα έκάλυψαν τους λόγους τούτους του Ρεννάν.

Οι Ένδοί όπως έκφράσσει συμβολικώς την ύπεροχήν των θεών αυτών, παρίσταν αυτοός πολυκεφάλους και πολύχειρας, ύπερτέρους των θνητών κατά τε τον νοών και την δύναμιν. Οι Αιγύπτιοι επέθηκαν επί των σωμάτων των θεών των κεφαλάς ζώων. Οι Άσσύριοι δέ τούναντιον παρίσταν τάς θεότητας αυτών έχούσας σώματα ταύρων ή κυνών και κεφαλάς ανθρώπινους. Τής συμβολικής ταύτης παραστάσεως δείγματα παρ' Έλλοις έχομεν τον Πάνα, τον Βιληνόν, τους Φαίνοους και τους Κενταύρους.

Πρό Ικανού χρόνου ο παρισινός Φιγαρώ έδημοσίευσεν άρθρον τι περί της εισαγωγής του ήλεκτρικού φωτισμού εις την μικράν παράλιπον πόλιν La-Roche-sur-Foron. Οι δημοτικοί άρχοντες διαόρων πόλεων τότε, εν οίς και ο δήμαρχος της Ζακύνθου άνήρ φιλόπολις και φιλοπρόδος, έζήτησαν παρά της συντάξεως της έφημερίδος ταύτης να ανακαινώσθ αυτοός τό όνομα του μηχανικού, του ενεργήσαντος την τοποθέτησιν των απαιτουμένων μηχανημάτων. Έπό του μηχανικού τούτου όνόματι Λαμύ ένεικαινίσθη ήδη ο νέος φωτισμός και εν τή μικρή πόλιν της γαλλικής Βρεταννίας Châteaullin, καθά δέ άγγέλλει ο Φιγαρώ, δά εισαχθή προσεχώς και εν Saint-Hilaire-du-Haroué της Μίγης, εν Pont d'Abbe, παρά τό Châteaullin, εν Ζακύνθω κτλ. Έν τή έσχάτω φωτισθήσθ διό του ήλεκτρικού φωτός πολίχη της Βρεταννίας, ήτις οίκεται υπό διαχιλίων μόλις ψυχών,

υπόσθη προς εισαγωγήν του νεωτερισμού τούτου έγχώριος εταιρία μετά κεφαλαίου 80,000 φράγκων. Συνδρομηται αυτής είναι κυρίως οι μέτοχοι. Ο δήμος πληρώνει έτησίως εις την εταιρίαν διά τριάκοντα έξ λαμπτήρας τοποστηθέντας εν ταίς όδοίς 1,600 φράγκα. Η σύμβολος αυτή έχει διάρκειαν τρικληνητατή. Οι άλλοι συνδρομηται εν εις καταλέγεται και ή εκκλησία διό τον έξωτερικόν αυτής φωτισμόν, άνέρχονται εις διακόσιους, διαθέτουσι δέ εν όλω 400 λαμπτήρας. Η εταιρία παρέχει αυτοίς τον φωτισμόν άντι 3,50 φρ. μηνιαίως κατά λαμπτήρα, ήτοι 42 φράγκων έτησίως. Έκαστος λαμπτήρ έχει φωτιστικήν δύναμιν δέκα κηρών. Έν χρήσει υπό της εταιρίας είναι οι λαμπτήρες Woodhouse και Rawson, τό όπάλλινον δ' αυτών φώς κατακυλάει νών τό έσωτερικόν των οίκων των κατοίκων του Châteaullin, παρ' οίς πρό μικρού έτι έκκειν ή άρχαιοπαράδοτος και θαμβή λυχνία του έλαίου ή ή ρητινώδης δάς.

Ο πρώην διευθυντής της δημοσίας άσφαλείς εν Παρισίαις Μασά εν τινι νεωστί ύπ' αυτού εκδοθέντι έργω, Un joli munielle έπιγραφόμενών, περιγράφει τους κλέπτας της πόλεως ταύτης του Σηκουάνα. Έκ του βιβλίου αποκτώμεν τό μέρος τό περιγράφον τά της κλοπής από των έμπορικών καταστημάτων. Τα μεγάλα καταστήματα των έμπορευμάτων του ουρμού, τό πολύ τριάκοντα τον αριθμόν, είναι πάντοτε τά άγαπητά μέρη εις ά οι κλέπται διατρέβουσι. Και οι έπισκεπτόμενοι δέ τά καταστήματα ταυτα και οι επί τούτω προς κλοπήν έρχόμενοι διαπράττουσι πολυαριθμούς κλοπές. Έυναϊκές, άεργοι πλάνητες, έρασταί, κ.τ.λ. εισέρουσι κατά σμήνη έντός κατά τάς μηνιαίας εκθέσεις των καταστημάτων τούτων, άττια ένεκα τούτου είναι σπουδαίοι τόποι διά την άστυνομίαν. Έκάστη γυνή εισερχομένη εις έν των καταστημάτων τούτων εκτίθεται πάραυτα εις όλους τους πειρασμούς της ματαιοδοξίας τά πάντα είναι τόσο λαμπρά και ώρσία, κατά τον τελευταίον ουρμόν, και εύκολα να κλαπώσιν. Κατά τάς στατιστικάς των τελευταίων πέντε έτών γίνονται καθ' έκαστην εν τοίς καταστήμασι τούτοις εκατόν πενήκοντα κλοπαί, ώστε πέντε κλοπαί εις έκαστον τούτων. Έκ πείρας δέ γνωρίζει ή άστυνομία ότι οι κλητήρες και οι έδιοι αυτής έπίδονται, οι προς έπιτήρησιν των κλεπτών ώρισμένοι, δέν δύνανται να συλλάβουσιν ούτε τό τέταρτον των κλεπτών και κλεπτριών των εν τοίς καταστήμασι τούτοις ασκούντων τό έπάγγελμά των. Όπως μή πλανηθώσι δέ τά όργανα της άστυνομίας, ποτέ δέν συλλαμβάνουσι πρόσωπον ει μη μόνον κατά την δεύτεραν κλοπήν, διότι εκ πείρας γνωρίζουσιν ότι οι κλέπται των έμπορικών ποτέ δέν περιορίζονται εις μίαν και μόνην κλοπήν κατά την αυτην εύκαιρίαν. Οι κλητήρες εύρίσκονται έξωθεν των καταστημάτων, οι δέ έντός έπίπται είναι συνταξιοϋχοι κλητήρες υπό τάς διαταγάς των καταστηματαρχών. Η άστυνομία καταδιώκει δικαστικώς μόνον τους συστηματικούς κλέπτας και κλεπτριάς των έμπορικών. Σπανίως καταδιώκονται αι έπί ε υ κ α ι ρ ι α κ λ ε π τ ρ ι α ι. Είναι δέ έντως άπίστευτον πόσον μέγας είναι ο αριθμός των κλεπτώντων και κλεπτουσών. Έκατόν χιλιάδες κλέπτει διά τό διαμέρισμα του Σηκουάνα είναι αριθμός έλάχιστος!...